

JAARVERSLAG 2018

COLOFON

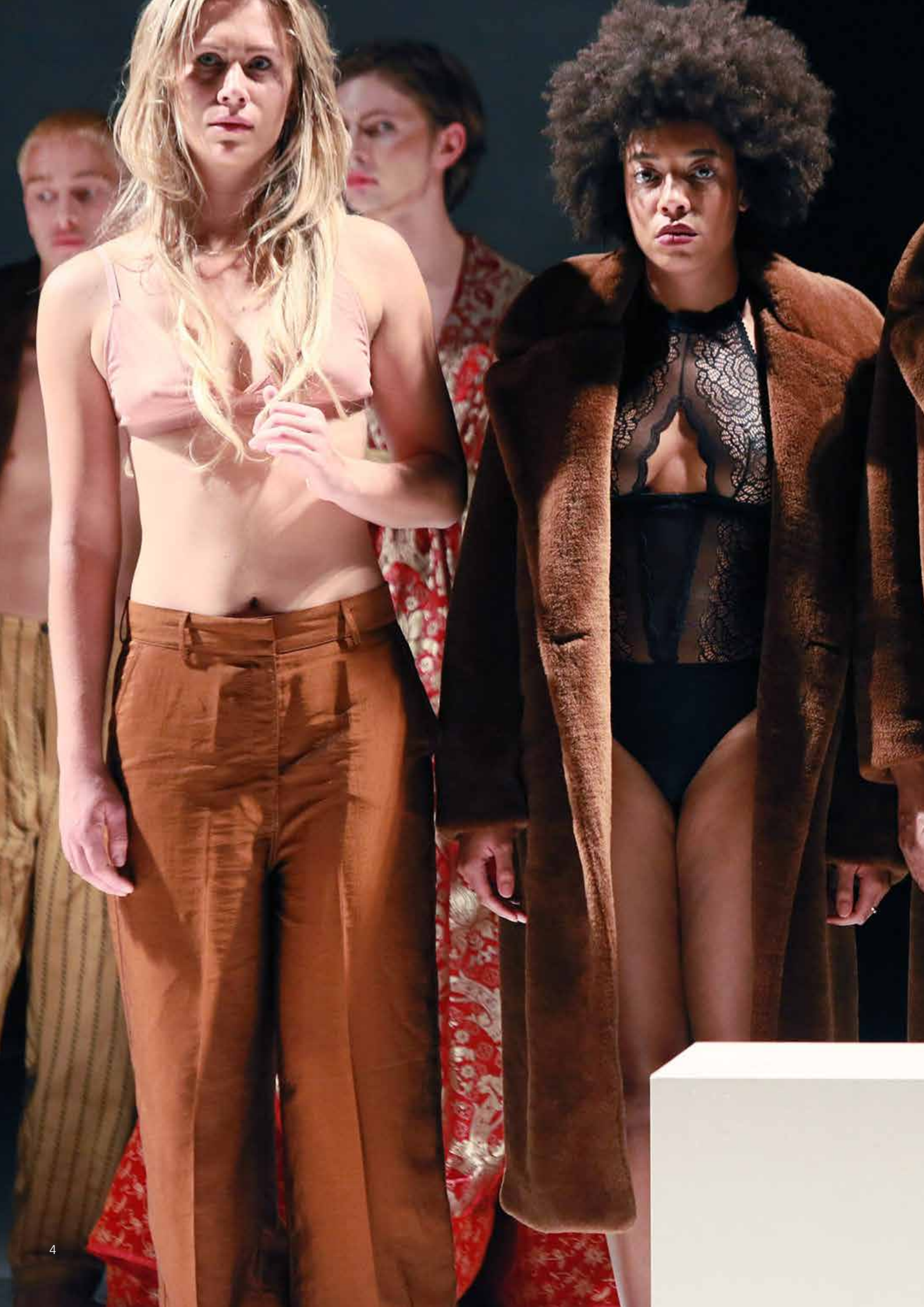
Stichting Toneelgroep Oostpool |
Nieuwstraat 58 | 6811 HX Arnhem | telefoon (026) 443 76 55 | fax (026) 442 09 18
www.toneelgroepoostpool.nl

KvK 41047361 | RSIN 002988781

Redactie | Evelien ter Ellen, Madelon Kooijman, Anita van der Kroft, Ruud van Meijel, Elze Meijering en Karen Verkerk
Beelden | Olivier van Breugel, Anne Harbers, Jip de Jonge en Sanne Peper

INHOUD

Voorwoord	5
1. Bestuursverslag	6
1.1.1 Visie, missie, waarden en doelen	6
1.1.2 Voortgang activiteitenplan 2017 t/m 2020	7
1.2 Inhoudelijk jaarverslag	8
1.2.1 Producties	8
1.2.2 Educatie & participatie	20
1.2.3 Talentontwikkeling	31
1.2.4 Gastvoorstellingen in Huis Oostpool	38
1.2.5 Festivals i.s.m. schouwburgen	39
1.3 Zakelijk jaarverslag	46
1.3.1 Organisatie	46
1.3.2 Culturele diversiteit	46
1.3.3 Publiek	47
1.3.4 Prestaties	48
1.3.5 Partners	49
1.3.6 Ondernemerschap	50
1.3.7 Risicobeheer	51
1.3.8 Financiën	51
1.3.9 Vooruitblik 2019	52
2. Verslag van de Raad van Toezicht	53
3. Enkelvoudige jaarrekening 2018	56
3.1 Balans per 31 december 2018	56
3.2 Exploitatierekening 2018	58
3.3 Grondslagen voor waardering en resultaatbepaling	60
3.4 WNT-verantwoording 2018	61
3.5 Prestatieoverzicht 2018	62

VOORWOORD

Op 28 februari 2018 was het precies 65 jaar geleden dat in Arnhem een beroeps toneelgezelschap in Arnhem werd opgericht door de beide Commissarissen der Koningin in de provincies Gelderland en Overijssel en de Burgemeesters van Arnhem, Nijmegen, Enschede, Apeldoorn, Deventer en Oldenzaal. De originele notariële akte bevindt zich nog altijd in de kluis in Huis Oostpool. Het was regioprofilering avant la lettre waarbij lokale overheden eensgezind ambitie voor de kunsten aan de dag legden en daarin door het rijk werden gesteund.

Toneelgroep Oostpool heeft niet veel werk gemaakt van het jubileum. Wel was het aanleiding om eens in de stapel publicaties te duiken die er in de loop der jaren over het gezelschap is verschenen. Het Arnhemse beroeps toneelgezelschap wisselde met enige regelmaat van naam* en van artistieke leidingen, maar laat zich vanaf het allereerste begin kenmerken door een voortdurend streven naar artistieke kwaliteit en drang om steeds te vernieuwen. Altijd is er ook werk gemaakt van het enthousiasmeren van jongeren voor theater en het ontwikkelen van jong talent. Anno 2018 voelt het gezelschap zich te jong en levendig om stil te staan bij een 65^e verjaardag. Het past eenvoudig weg niet bij het profiel en het publiek van het gezelschap.

Dat betekent niet dat 2018 geen feestelijk jaar is geworden. Integendeel, met de voorstellingenreeks *Allemaal Mensen*

werd niet alleen een geheel eigen werkmethode om theater te maken ontwikkeld. Vooral werd een nieuwe stem gevonden om vanaf het lijsttoneel van de grote zaal met het publiek te spreken over wat er nu speelt in onze samenleving. Ook de andere producties waren allen van artistiek hoog niveau. De jongerenvoorstelling *Princess* werd bekroond met de Gouden Krekel en de coproductie van Introdans, Het Gelders Orkest, Musis & Stadstheater Arnhem en Toneelgroep Oostpool Kogelvis werd als beste locatievoorstelling van het seizoen 2017-2018 geselecteerd voor het Nederlands Theaterfestival. De publieksopkomst was met 70.000 bezoekers net zo hoog als in het recordjaar 2017 en lijkt zich met de overweldigende ontvangst door pers en publiek van de voorstelling *People, Places & Things* in 2019 op hetzelfde niveau voort te zetten. Tot slot leverde 2018 ook in financieel opzicht een mooi resultaat op.

Het gezelschap staat er goed voor, misschien wel beter dan ooit. Daaraan is door medewerkers, vrijwilligers en raad van toezicht met veel inzet en betrokkenheid bijgedragen. Het bestuur is daar trots op en dankt iedereen voor deze gezamenlijke prestatie.

Proost, op een mooie toekomst!

Marcus Azzini *artistiek directeur*
Ruud van Meijel *zakelijk directeur*

* *Toneelgroep Theater > Theater > Theater van het Oosten > Toneelgroep Oostpool*

1. BESTUURSVERSLAG

Dit jaarverslag bestaat uit vier hoofdstukken plus bijlagen. In dit eerste hoofdstuk doet het bestuur van Toneelgroep Oostpool (TgO) verslag van het afgelopen jaar, waarbij er zowel een inhoudelijke als zakelijke paragraaf is. In het inhoudelijke deel wordt ingegaan op de gerealiseerde producties evenals op de uitvoering van het beleid op het gebied van educatie & participatie, op de ontwikkeling van talent en de ontwikkeling van beleid op het gebied van culturele diversiteit. In het zakelijke deel wordt stilgestaan bij de opkomst van het publiek, de geleverde prestaties, de partners waarmee wordt samengewerkt, de organisatie zelf, bij ondernemerschap en bij financiën. Vervolgens doet in het tweede hoofdstuk de raad van toezicht verslag. Daarna komt de jaarrekening 2018 aan bod met onder andere het prestatieoverzicht 2018. Tot slot volgt de controleverklaring van de accountant.

1.1.1 Visie, missie, waarden en doelen

Hieronder zijn de visie, missie, waarden en doelen gegeven zoals TgO die heeft geformuleerd in het activiteitenplan voor de subsidieperiode 2017 t/m 2020:

Visie

Onze samenleving is een, op het eerste gezicht, open samenleving: we zijn verbonden met online (en offline) netwerken, we maken verre reizen, we doen mee aan burgerinitiatieven voor asielzoekers, we delen ons privéleven met honderden Facebook-‘vrienden’, we zijn 24/7 bereikbaar. We kunnen contact maken met wie we maar willen, wanneer we maar willen. We zijn vrij. Maar het gevolg van die vrijheid is dat onze werelden fragmenteren. Je kunt niet met alles, iedereen en overal voortdurend in verbinding zijn. We moeten kiezen. Kiezen doe je op basis van interesse, belang en herkenning. Dit heeft tot gevolg dat de verbindingen die we aangaan op ons eigen terrein blijven. De vrijheid en veelheid brengen dus een tegenovergestelde neiging teweeg: we zijn steeds beter in staat te vermijden wat ons niet interesseert, of - sterker nog - wat ons niet bevalt. We houden onszelf gevangen in het bekende. De neiging tot geslotenheid schuilt in ons allemaal: we worden ongerust van andersdenkende nieuwelingen, we zijn geobsedeerd door veiligheid, we zien onze denkbeelden liever bevestigd dan bevraagd. Kortom, de waarde van de ontmoeting met het onbekende of de ‘ander’ staat onder druk.

Missie

Toneelgroep Oostpool gelooft in theater als middel voor onvoorziene ‘ontmoetingen’ met andere mensen, tijden en denkbeelden. Het gezelschap laat je ervaren dat gevoelens tegenstrijdig kunnen zijn en gedachtes kunnen veranderen. Dat we samenleven met andere mensen, die zich net als wij elke dag opnieuw verhouden tot de onbevattelijkheid van ons bestaan. Leven is synoniem voor groei en de werkelijkheid is een proces. De theatermakers van het gezelschap hebben elk een eigen vormtaal en inhoudelijk perspectief. Maar onvoorwaardelijk delen zij met de toeschouwer de vraag: *Hoe nu mens te zijn?*

Waarden

- De voorstellingen van TgO zijn altijd persoonlijk en in contact met het publiek. De makers staan - als het ware - midden in hun voorstelling en spreken zo de tijdelijke gemeenschap in de theaterzaal van mens tot mens aan. Ze bieden inzicht, troost of confrontatie, in elk geval geen escapisme.
- De voorstellingen van TgO worden altijd op het scherpst van de snede gemaakt. Artistieke risico’s worden niet vermeden, omwille van voortdurend onderzoek naar de zeggingskracht van theater in deze tijd en de overtuiging dat wat het gezelschap voortbrengt moet bijdragen aan de innovatie van het vak.
- In het collectief ‘wijzer worden’ ligt de waarde van dat wat TgO voortbrengt. Of het nu gaat om de stagiair-acteur die zijn eerste stappen zet in een professionele theater omgeving, of om het publiek dat via de voorstelling gezichtspunten krijgt aangereikt als mogelijke antwoorden op de vraag: *Hoe nu mens te zijn?*

Doelen

- Artistiek gedurfd en maatschappelijk betrokken theatervoorstellingen maken voor een publiek vanaf 12 jaar;
- Groeien naar gemiddeld 55.000 bezoekers per jaar;
- Uitbouwen van de relatie met de schouwburgen in Oost-Nederland door per schouwburg op maat invulling te geven aan het begrip ‘huisgezelschap’ teneinde driekwart van het bezoek aan Toneelgroep Oostpool in deze regio te realiseren;
- Het onder leiding van Marcus Azzini bieden van een stimulerend platform voor toonaangevende regisseurs en theaterleiders van morgen: Sarah Moeremans, Jeroen De Man en Timothy de Gilde;
- Leveren van een substantiële bijdrage aan de ‘Proeftuin’ podiumkunsten en regionale programmering: Arnhem in het kader van het Manifest Oost-Nederland.

1.1.2 Voortgang activiteitenplan 2017 t/m 2020

Toneelgroep Oostpool koos voor deze subsidieperiode het motto: *Hoe nu mens te zijn?* Niet zo maar een slogan, maar een existentiële vraag die ten grondslag ligt aan het werk van de makers bij het gezelschap en die hun voorstellingen met elkaar verbindt. In 2018 werd deze vraag meer dan voorheen daadwerkelijk onderdeel van het DNA van Toneelgroep Oostpool. Vooral met de voorstelling *Allemaal Mensen* liet het gezelschap zien hoe theater midden in de samenleving en in de actualiteit kan staan. Tegelijkertijd was het een wezenlijke stap in de zoektocht naar de manier waarop TgO zich wil manifesteren in de grote zaal en hoe daar echt verbinding kan worden gemaakt met het publiek.

De gehanteerde werkmethode om in twee jaar via een aaneenschakeling van voorstellingen en projecten tot een grote zaalproductie te komen, is echter geen blauwdruk voor succes waarop het gezelschap de komende jaren een veilige koers kan varen. Ook het voortdurende bevragen van onszelf zit in het DNA van Toneelgroep Oostpool en in de drive om in beweging te zijn, niet stil te zitten, vooruit te willen en ons vak en onze eigen talenten steeds verder te willen ontwikkelen.

Na ruim tien jaar bij Toneelgroep Oostpool verantwoordelijk te zijn geweest voor de voorstellingen en activiteiten van jongeren verliet Timothy de Gilde in de zomer van 2018 het gezelschap. Hij groeide bij het gezelschap van een jonge beloftevolle regisseur tot een gekend en succesvol maker van voorstellingen voor jongeren. In de subsidieperiode t/m 2020 regisseert hij, volgens plan, nog twee trailervoorstellingen bij de coproducenten Theater Sonnevank en Toneelgroep Oostpool. In het kader van zijn talentontwikkelings-traject bij Het Nationale Theater en Toneelgroep Oostpool leverde Jeroen De man naast de vlakke vloervoorstelling *Cinema* zijn eerste grote zaalvoorstelling *Ondine* af en slaagde zeer in zijn theatrale en grootschalige aanpak ervan. Voor Sarah Moeremans was *Robin Hood* haar eersteling bij Toneelgroep Oostpool voor de grote zaal.

De activiteiten van TgO beperken zich niet tot de grote zalen. Terwijl toneel het in de context van de schouwburgen vaak niet gemakkelijk heeft, leeft het volop in de vlakke vloertheaters, op festivals en op scholen. Het ontwikkelingsproces van *Allemaal Mensen* speelde zich met uitzondering van scholen op al deze podia af, mede in een poging ook het publiek richting de grote zaal te stimuleren. Ook met presentatie van een divers palet aan voorstellingen en activiteiten in festivalvorm streeft het gezelschap ernaar ander publiek naar de schouwburgen te trekken. In Arnhem, Zwolle en Breda werden festivals rondom het aanbod van TgO opgezet.

Culturele diversiteit kreeg het afgelopen jaar opnieuw veel aandacht bij het gezelschap. De cast van de producties kreeg meer kleur en ook inhoudelijk kwam inclusiviteit aan de orde. In *Allemaal Mensen* stond dit urgente, maatschappelijke thema centraal, maar ook het jaarlijkse project met de derdejaars studenten van de ArtEZ toneelschool *Umuntu Ngumuntu Ngabantu* (Ik ben, omdat wij zijn) ging erover. In beide producties viel er veel te lachen, maar dat is ook nodig als het onderwerp bij vlagen te pijnlijk is om het werkelijk onder ogen te zien. Subparagraaf 1.3.2 is geheel gewijd aan culturele diversiteit.

De samenwerking in Arnhem met de andere BIS-instellingen Het Gelders Orkest, Introdans en Musis & Stadstheater ontwikkelde zich verder in 2018. De Stichting Lauwersgracht Alliantie werd opgericht en er werd een succesvolle coproductie *Kogelvis* voortgebracht. Onder begeleiding van organisatiestrateg Thomas van Dalen werd een gezamenlijke visie geformuleerd ‘Een huis voor iedereen’ welke de basis vormt van een meer diepgaande haalbaarheidsstudie naar samenwonen op termijn. De Lauwersgracht Alliantie is een poging om productie en presentatie van podiumkunsten krachtiger te organiseren met een grotere maatschappelijke voetafdruk.

1.2 INHOUDELIJK JAARVERSLAG

In deze paragraaf wordt stilgestaan bij de producties die in 2018 werden gerealiseerd en/of hernomen. Ingegaan wordt op de artistieke kwaliteit van de producties, hoe dat is uitgewerkt, wat het uiteindelijke resultaat ervan was en hoe de voorstellingen zijn ontvangen door pers en publiek. De reguliere voorstellingen worden onder 1.2.1 besproken. In de volgende paragraaf wordt ingegaan op de voorstellingen en overige activiteiten met educatieve doeleinden en daarna worden de voorstellingen met het oogmerk van talentontwikkeling besproken. Tot slot wordt stilgestaan bij de gastvoorstellingen die in Huis Oostpool speelden en bij de festivals die TgO in samenwerking met schouwburgen in 2018 heeft georganiseerd.

1.2.1 Producties

Romeo en Julia

Flakke vloervoorstelling
Van 22 december 2017 t/m 24 maart 2018 in de theaters
Première op 6 januari 2018 in Huis Oostpool te Arnhem

regie **Marcus Azzini** | tekst **William Shakespeare** | bewerking **Jan Hulst** en **Kasper Tarenskeen** | spel **Thomas Cammaert**, **Abe Dijkman**, **Diewertje Dir**, **Bart van den Donker**, **Eva Van der Gucht**, **Yannick Jozefzoon**, **Michael Muller**, **Chris Peters** en **Mirjam Stolwijk** | dramaturgie **Madelon Kooijman** | scenografie **Koen Steger** | kostuums **Mattijs van Bergen** | muziek **Bart Rijnink** | lichtontwerp **Wiel Coopmans** | regieassistent **Charli Chung**

Intenties

Volgens Marcus Azzini is *Romeo en Julia* het mooiste stuk van William Shakespeare. Azzini liet zich inspireren door hoe jong Romeo en Julia eigenlijk zijn en stelde de vraag; is het naïef om te denken dat we haat met liefde kunnen bestrijden? Romeo en Julia's oprechte geloof in ware liefde in een gepolariseerde wereld deed Azzini besluiten dit stuk juist in 2018 op te voeren. De jonge regisseur-schrijvers Kasper Tarenskeen en Jan Hulst maakten de bewerking voor deze voorstelling, geïnspireerd door Shakespeares charmante brutaliteit.

Voorstelling

Niemand weet meer waarom de haat begon, maar de twee families Capulet en Montague liggen al decennia met elkaar in de clinch. Beide partijen beweren de vrede te bewaren, maar het is een vrede die met geweld in stand gehouden moet worden. Romeo en Julia vormen binnen dit alles een sprankje licht. Twee jonge mensen die met liefde de wereld proberen te veranderen. Maar liefde alleen blijkt niet genoeg

om de vete tussen hun families te doorbreken. De enige uitkomst die zij zien is keihard en radicaal; een verwoestende liefdesdaad. Azzini zette in *Romeo en Julia* de twee boven alles uitstijgende krachten uit het stuk centraal: haat en liefde. De voorstelling werd een pleidooi voor verandering.

Resultaat

Met behoud van de originele poëzie staken Jan Hulst en Kasper Tarenskeen een van de bekendste Shakespeare-klassiekers in een modern jasje. Zij wisten in hun tekstbewerking de werelden van toen en nu feilloos te verenigen. De regie van Marcus Azzini in combinatie met de tekst van Jan Hulst en Kasper Tarenskeen bleek een zeer succesvolle/geslaagde combinatie. Het werd een voorstelling die aansprak bij zowel jong als oud.

Pers

“Een swingende, stoute en messcherpe Romeo en Julia... Lieve hemel, de energie spat er vanaf.” | ★★★★★ Trouw

“Hulst en Tarenskeen mengen hoog en laag, toen en nu, plat en poëtisch zo gretig en virtuoos dat een verbijsterend, fonkelnieuw taalbrouwsel ontstaat, niet gewoon eigentijds maar zelfs futuristisch... Ronduit briljant.” | ★★★★★ De Volkskrant

“Prachtige taal, krachtige en levende scenografie... geweldige cast, die zichtbaar smult van de snedige taal.” | ★★★ Theaterkrant

“Een overtuigend en intelligent theatercadeau van een trotse en gretige toneelgeneratie.” | De Groene Amsterdammer

“Verbijsterend actueel... gretig en eigenwijs... aanstekelijk spelplezier.” | ★★★★★ Leeuwarder Courant

Robin Hood

Grote zaalvoorstelling
Van 27 februari t/m 19 april 2018 in de schouwburgen
Première op 3 maart 2018 in Stadstheater Arnhem

regie **Sarah Moeremans** | tekst **Joachim Robbrecht** | spel
Gillis Biesheuvel, Steef de Bot, Joep van der Geest,
Camilla Siegertsz, Chiem Vreeken, Louis van der
Waal en **Dalorim Wartes** | dramaturgie **Fanne Boland** |
dramaturgie stagiair **Belle de Wit** | regieassistent **Koen van**
Etten | scenografie **Dorothee Curio** | kostuums **Daphne**
de Winkel | lichtontwerp **Yuri Schreuders** | geluidsontwerp
Wessel Schrik

Intenties

Sarah Moeremans ontwikkelt als huisregisseur bij Toneelgroep Oostpool vier voorstellingen onder de titel *What's in a fairytale?!*. Ze vertrekt daarvoor vanuit sprookjes en hun bekende moraal. Samen met auteur Joachim Robbrecht herschrijft ze de sprookjes waardoor deze met een flinke portie kritiek en humor opnieuw een uitspraak doen over onze complexe wereld. Voor het eerste deel van de reeks *What's in a fairytale?!* namen Sarah Moeremans en Joachim Robbrecht de rebelse revolutionair Robin Hood onder handen en brachten daarmee een reflectie op de huidige politiek en samenleving.

Voorstelling

Robin Hood blijkt, tegen zijn zin in, deel te zijn geworden van het systeem waar hij zich al die jaren tegen heeft verzet en belandt in een existentiële crisis. Wat 800 jaar geleden begon als actiegroep in het bos is nu een slinkend clubje rebellen dat schouwburgen afstruint om zieltjes te winnen voor Robins verhaal over arm en rijk, (on)rechtvaardigheid en revolutie. De verhoudingen zijn veranderd en de rek is uit de revolte. Met de voorstelling werd het publiek voorgesteld aan *Robin Hood* anno nu. De huidige maatschappij werd op humorvolle wijze onder de loep genomen.

Resultaat

Robin Hood was de eerste voorstelling in de reeks *What's in a fairytale?!* waarmee regisseur Sarah Moeremans zich richt op populaire begrippen en titels bekend vanuit sprookjes. Door te vertrekken vanuit de bekende figuur Robin Hood wist zij met deze voorstelling een breed publiek aan te spreken, zonder concessies te doen aan inhoudelijke scherpste.

Pers

“Een voorstelling vol slimmigheden en heerlijk spelplezier”
| ★★★ Trouw

“Aan actualiteitswaarde geen gebrek” | ★★★ NRC

“Een moderne Robin Hood: vaart en humor in geestig stuk van Oostpool” | ★★★ Volkskrant

“Met zo’n bende radikalinski’s wil je geen toekomst bouwen.”
| ★★ Theaterkrant

“Moeremans en Robbrecht hebben een rijk en inventief anti-sprookje gecreëerd.” | ★★★★★ Leeuwarder Courant

Allemaal Mensen #3 en #4

Eenmalige vlakke vloervoorstelling
Première op 2 maart 2018 in Stadstheater Arnhem

regie **Marcus Azzini** | spel **Milou van Duijnhoven, Valentijn de Hingh, Florian Myjer, Tim Olivier Somer** en **Casper Nusselder**

Intenties

In 2017 werden de korte festivalvoorstellingen *Allemaal Mensen #1* en *#2* gemaakt. Dit was de start van een reeks korte voorstellingen waarin regisseur Marcus Azzini de ontmoeting tussen verschillende mensen en identiteiten centraal stelde. Begin 2018 liet regisseur Marcus Azzini nieuw gecreëerd materiaal door Milou van Duijnhoven en Valentijn de Hingh samensmelten met *Allemaal Mensen #2* van acteurs Florian Myjer en Casper Nusselder tot de eenmalige voorstellingsavond *Allemaal Mensen #3* en *#4* in de kleine zaal van Stadstheater Arnhem.

Voorstelling

Met de reeks korte voorstellingen onder het label *Allemaal Mensen* toonde regisseur Marcus Azzini de kracht van theater in een spel tussen werkelijkheid en fictie. De ontmoeting tussen de acteurs stond centraal tijdens het maakproces en de korte voorstellingen zorgden ervoor dat de spelers elkaar leerden kennen en het publiek de spelers. Wat echt was of gespeeld was daarbij gaandeweg niet meer te onderscheiden, maar de oprechtheid van de ontmoeting stond altijd vast. In *Allemaal Mensen #1* en *#2* stond de ontmoeting tussen twee individuen centraal. In *Allemaal Mensen #3* en *#4* werd door Azzini voor het eerst een poging gedaan om de verschillende ontmoetingen tussen diverse individuen samen te brengen.

Resultaat

De eenmalige kleine zaalvoorstelling was een interessant onderzoek voor makers en publiek. De avond diende als vooronderzoek voor Azzini's latere grote zaalvoorstelling *Allemaal Mensen*. Het bleek dat het werken met clichés en met het bewust kiezen voor – of afwerpen van – een identiteit goed uitpakte. Het betoog van Valentijn die aangaf zich niet specifiek man of vrouw te voelen was daarin exemplarisch.

Kogelvis

Coproductie Toneelgroep Oostpool, Introdans,
Het Gelders Orkest en Musis & Stadstheater Arnhem
Locatievoorstelling
Van 29 maart t/m 6 april 2018 in Musis Arnhem
Van 6 april t/m 7 april 2018 in Internationaal Theater
Amsterdam
Première op 31 maart 2018 in Musis Arnhem

regie **Marcus Azzini** | tekst **Nick Bruckman** | spel **Thomas Cammaert, Abe Dijkman, Bart van den Donker** en **Chiem Vreeken** | regieassistent **Charli Chung** | dramaturgie **Tjeerd Posthuma** | componist **Wagner** | dansers **Jorge Pérez Martínez en Rutkay Özpınar** | musici **Reinout Pauwels** en **Ernst Jan Vos (viool), Hessel Moeselaar (altviool), Arnau Rovira i Bascompte (cello)** | lichtontwerp **Wiel Coopmans**

Intenties

In 2016 regisseerde regisseur Marcus Azzini het nog niet eerder geënceneerde stuk *Kogelvis* van schrijver Nick Bruckman als lunchtheatervoorstelling in Theater Bellevue te Amsterdam. Na het succes van deze door pers en publiek lovend ontvangen voorstelling sloegen Toneelgroep Oostpool, Het Gelders Orkest, Introdans, Musis en Stadstheater Arnhem de handen ineen om van deze intieme lunchtheatervoorstelling totaaltheater op locatie te maken. Met een speciaal samengesteld strijkkwartet en twee dansers werd de cast van vier acteurs uitgebreid. Om de voorstelling spannender en opener te maken werd de voorstelling gespeeld in de gerenoveerde concertzaal van Musis met de zaal als decor en het podium als de plek voor het publiek.

Voorstelling

Kogelvis vertelt het onvoorstelbare maar waargebeurde levensverhaal van Jeffrey Dahmer, die in de jaren '80 zeventien jonge mannen het leven ontnam. Nick Bruckman debuteerde met deze nieuwe toneeltekst waarmee hij behalve de belevingswereld van Dahmer ook het perspectief van de slachtoffers en de belevingswereld van Rita, de zus van één van de slachtoffers, in woorden wist te vangen. De regie van Azzini richtte zich op de verschillende aspecten die met de thematiek verbonden zijn: nieuwsgierigheid, destructie, lust, bezorgdheid, onbezonnenheid, obsessie. Zonder een verklaring te geven, maar met gevoel voor tegenstrijdige gevoelens en drijfveren maakte Azzini van *Kogelvis* een nauwkeurig vormgegeven stilleven.

Resultaat

De totaalelementen van livemuziek en dans zorgden ervoor dat het verhaal de toeschouwer in de Muzenzaal van Musis (en later in de grote zaal van ITA) onder de huid kroop. Zowel de livemuziek als de dans waren een verrijking van het al intrigerende materiaal en spel.

Prijzen

Uitgeroepen tot beste locatievoorstelling. Selectie Nederlands Theaterfestival 2018. Juryrapport: 'Alle ingrediënten die nodig zijn voor een indringend spektakel zijn op slimme en betekenisvolle wijze samengevoegd. Met bovendien de mooiste moordscène in theater ooit. Een combinatie van dans, spel, tekst en muziek neemt je mee in een luguber verhaal en wekt je sympathie voor iets onbegrijpelijks. Door de geniale inzet van de disciplines wordt het verhaal vanuit verschillende perspectieven verteld. Het geheel vormt een verleidelijk, esthetisch kunstwerk dat het gruwelijke acceptabel maakt, het lelijke aantrekkelijk en laat zien dat het lijntje tussen goed en slecht heel dun is.'

Pers

"Gruwelijk mooi totaaltheater." | ★★★★★ Theaterkrant

"Bloedstollende thriller waarin toneelspel en ballet naadloos op elkaar aansluiten, onder de muzikale begeleiding van een strijkkwartet." | Theater.nl

Allemaal Mensen #5 en #6

Kleinschalige festivalvoorstelling
Van 29 juli t/m 3 juli 2018 op de Parade in het Museumpark te Rotterdam
Van 13 juli t/m 17 juli 2018 op de Parade in het Westbroekpark te Den Haag
Van 31 juli t/m 6 augustus 2018 op de Parade in het Moreelsepark te Utrecht
Van 9 t/m 12 augustus 2018 op Sonsbeek Avenue in het Sponsbeekpark te Arnhem (alleen *Allemaal Mensen #5*)
Van 17 augustus t/m 21 augustus op de Parade in het Martin Luther Kingpark te Amsterdam
Première op 29 juni op de Parade te Rotterdam

regie **Marcus Azzini** | tekst **Jan Hulst en Kasper Tarenskeen** | spel **Jonas Smulders, Martijn Lakemeier, Chris Peters, Florian Myjer** en **Casper Nusselder** | scenografieadvies **Ruben Wijnstok** | kostuums **Femke van Neerven**

Intenties
Speciaal voor Theaterfestival de Parade maakte Toneelgroep Oostpool de korte voorstellingen *Allemaal Mensen #5* en *#6*. Deze voorstellingen waren onderdeel van de reeks korte voorstellingen onder het label *Allemaal Mensen* waaronder Azzini eerder *Allemaal mensen #1*, *#2* en *#3*, *#4* maakte. Marcus Azzini maakte deze korte voorstellingen in samenwerking met zijn acteurs. *Allemaal Mensen #6* werd gebaseerd op de eerdere voorstelling *Allemaal Mensen #2*. Voor *Allemaal Mensen #5* werd de tekst geschreven door Jan Hulst en Kasper Tarenskeen.

Voorstelling
Met de reeks korte voorstellingen onder de noemer *Allemaal Mensen* toonde regisseur Marcus Azzini de kracht van theater in een spel tussen werkelijkheid en fictie. De ontmoeting tussen de acteurs stond centraal tijdens het maakproces en de korte voorstellingen zorgden ervoor dat de spelers elkaar leerden kennen en het publiek de spelers. Wat echt was of gespeeld was gaandeweg niet meer te onderscheiden, maar de oprechtheid van de ontmoeting stond altijd vast. In *Allemaal Mensen #6* onderzochten Florian Myjer en Casper Nusselder hoe je je kunt identificeren met iemand die anders is dan jij. In *Allemaal Mensen #5* onderzochten Jonas Smulders, Martijn Lakemeier en Chris Peters vanuit dezelfde vraag het verschil tussen spelen voor film/televisie en theater.

Resultaat
De voorstellingen *Allemaal Mensen #5* en *#6* waren zowel gecombineerd als los van elkaar te bezoeken en wisten zowel te prikkelen als amuseren. Beide voorstellingen legden op humorvolle wijze verschillen tussen de mens bloot en stuurden er tegelijkertijd op aan elkaars verschillen te omarmen. Een geslaagd theaterdebuut voor Gouden Kalf winnaars Jonas Smulders en Martijn Lakemeier.

Pers
“*Een gouden formule*” | ★★★★★ Theaterkrant

“*Potentiële hit*” | ★★★★★ NRC

“*Een feelgood aan zwaktes en onzekerheden van de mens*” | ★★★★★ Trouw

“*Een universeel belanghebbend verhaal: je kan elkaars verschillen omarmen.*” | ★★★★★ Theaterkrant

Allemaal Mensen

Grote zaalvoorstelling
22 september t/m 24 november 2018 in de theaters
succeshernemingen op 26 november 2018 en 10 februari
2019 in ITA te Amsterdam
Première op 29 september 2018 in Stadstheater Arnhem

met & door **Marcus Azzini, Eva Bartels, Ludwig Bindervoet, Joy Delima, Milou van Duijnhoven, Kendrick Etmon, Rabbi Jallo, Minne Koole, Gery Mendes, Tarik Moree, Annica Muller, Rick Paul van Mulligen, Florian Myjer, Casper Nusselder, Tim Olivier Somer en Niek Vanooosterweyck** | dramaturgie **Madelon Kooijman** | regie-assistent **Emilie Pos** en **Jan Julius Wintermans** | scenografie **Ruben Wijnstok** | kostuumatelier **Femke van Neerven** en **Elysanne Schuurman** | lichtontwerp **Wiel Coopmans**

Intenties

Met zijn reeks korte voorstellingen *Allemaal Mensen* #1 t/m #6 heeft Marcus Azzini samen met de spelers theater gemaakt vanuit persoonlijke verhalen, verlangens en overtuigingen. Het waren korte, intieme, ontroerende, confronterende, pijnlijke en soms ook geestige ontmoetingen. Azzini is zijn reeks korte voorstellingen begonnen met het verlangen om dit concept uiteindelijk uit te breiden en te laten evolueren naar de grote zaal. Met de grote zaalvoorstelling *Allemaal Mensen* werd dit verlangen verwezenlijkt. Een voorstelling over hoe we onszelf in of uit hokjes moeten vechten en hoe inclusiviteit diversiteit niet uit mag sluiten.

Voorstelling

Met een groep van veertien podiumkunstenaars vanuit diverse disciplines maakte Marcus Azzini de schouwburgen tot ontmoetingsplaats. Met acceptatie van diversiteit als kernpunt werd in de schouwburgen ruimte genomen voor het persoonlijke verhaal. De spelers verschilden van culturele achtergrond, geslacht, geaardheid, overtuigingen en disciplines, maar vormden een groep die inclusief is. Een voorstelling over hoe belangrijk het is om elkaar te leren kennen, elkaar te accepteren of ten minste te proberen om elkaar te leren begrijpen.

Resultaat

Vanuit een kort maar krachtig maakproces wist Marcus Azzini met zijn groep spelers een voorstelling te maken die zowel persoonlijk als theater was. Met de voorstelling deed Azzini een zeer geslaagde poging andere verhalen in de schouwburgen te brengen om op deze manier dichterbij de mens in de grote theaters te komen.

Pers

“Allemaal Mensen is theater als pleidooi om het maar eens een beetje fijn met elkaar hebben, verschillen te koesteren en niet te zeuren.” | ★★★★★ Volkskrant

“Ongeremd praten over persoonlijke angsten en verlangens.” | ★★★ NRC

“Oostpool is kwetsbaar, puur en een beetje bloot.” | ★★★★★ Theaterparadijs

“Kracht van de voorstelling is dat het publiek van begin af aan in dit samenspel wordt betrokken, via een geraffineerd eerste-indruk-spelletje (...) Het effect is een verhoogd bewustzijn bij de toeschouwer over hoe je zelf kijkt, denkt, oordeelt.”
| De Groene Amsterdammer

1.2.2 Educatie & participatie

Toneelgroep Oostpool verstaat onder educatie het activeren van toeschouwers om theatervoorstellingen beter te begrijpen en te waarderen. Participatie is synoniem voor actief meedoen. Educatie en participatie gaan dus over het activeren van publiek voor theater én door middel van theater. TgO geeft hier op verschillende manieren invulling aan. De kern hiervan is het aanbieden van volwaardige voorstellingen voor en door jongeren.

Het voorstellingsaanbod bestaat ten eerste uit ‘trailervoorstellingen’, die sinds 2013 worden gecoproduceerd met Theater Sonnevank uit Enschede. Die voorstellingen reizen in een omgebouwde vrachtwagenaanhanger langs middelbare scholen in Oost-Nederland. Ook het Arnhemse festival Hoogte80 en het Amsterdamse podium voor jeugdtheater De Krakeling worden aangedaan. Daarnaast is er een kleinschalige voorstelling waarbij acteurs in de klas spelen, op aanvraag te boeken op school. Jaarlijks wordt er ook een coming-of-age voorstelling met jongeren uit Oost-Nederland geproduceerd.

Hieronder wordt het aanbod in 2018 beschreven:

Bromance

Coproductie Toneelgroep Oostpool en Theater Sonnevank Succesherneming jongeren voorstelling 15 tot 18 jaar
Op 12 januari t/m 3 maart 2018 in de theaters
Première op 4 maart 2016 bij het Montessori College te Arnhem

regie **Timothy de Gilde** | tekst **Joachim Robbrecht** | spel **Willem Voogd, Josha Stradowski** en **Leendert de Ridder** | dramaturgie **Flora Verbrugge** | scenografie **Janne Sterke** | componist **Bart Rijnink**

Intenties

De trailervoorstelling *Bromance* werd zeer goed ontvangen door pers en publiek en won in 2016 de Gouden Krekel op het Nederlands Theaterfestival. Dit was aanleiding voor enkele incidentele hernemingen in de kleine zaal in 2017. In het voorjaar van 2018 volgde een uitvoerige succesherneming in de vlakke vloertheaters.

Voorstelling

Bromance is een tragikomedie over een ontluikende liefde. Het veilige dorpsleven van de vrienden Tim en Bo wordt op z’n kop gezet als stadsjongen Jonas arriveert. Wat gebeurt er als gevoelens van vriendschap, jaloezie en liefde zich vermengen? De voorstelling over beginnende liefde en de angst om anders te zijn ging niet hoofdzakelijk over homoseksualiteit, mannavriendschap of homo-angst. Het ging er juist om dat dergelijke categorieën in het echte leven nogal eens door elkaar lopen. Dat maakte de voorstelling herkenbaar, niet-dogmatisch en ontwapenend.

Resultaat

Op een school in Zetten heeft de voorstelling de sfeer rondom homoseksualiteit zo beïnvloed dat vijf leerlingen zich los van elkaar veilig genoeg voelden om uit de kast te komen. Dit is natuurlijk niet per se de verdienste van de voorstelling, en zeker geen expliciet doel ervan, maar toch een opmerkelijk resultaat. *Bromance* was een voorstelling geschikt voor iedereen van 15 tot 85 jaar. Met deze landelijke tournee heeft de voorstelling dit brede publiek kunnen bereiken.

Prijzen

Gouden Krekel voor meest indrukwekkende jeugdtheaterproductie van 2016. Juryrapport: “(...) de heftige driehoeksverhouding vol bravoure kruipt stiekem onder je huid, om daar venijnig te jeuken als ook zacht te strelen.”

De Nederlands-Duitse Jeugd- en Jongerentoneelschrijfprijs 2017 voor schrijver Joachim Robbrecht. Juryrapport: “Door snelle, korte en rake dialogen met veel herhalingen op te voeren, lukt het schrijver Joachim Robbrecht de dynamische wereld van drie jonge mannen Tim, Bo en Jonas op de vierkante meter te (her-)scheppen.”

Pers

“Een sterke voorstelling over ontluikende homoseksualiteit, met drie fantastische jonge acteurs.” | ★★★★★ De Volkskrant

“De chemie tussen de drie spelers is ijzersterk en ze geven zich volledig aan hun rollen over, waardoor er ook veel lucht en humor in het drama aanwezig is.” | ★★★★★ Theaterkrant

Princess

Coproductie Toneelgroep Oostpool met Theater Sonnevank
Jongerenvoorstelling 15 tot 18 jaar
Van 5 maart t/m 8 juni 2018 op scholen en festivals
Première op 9 maart 2018 bij het Stedelijk Lyceum
te Enschede

regie **Flora Verbrugge** | tekst **Tjeerd Posthuma** | met **Olaf Ait Tami**, **Minne Koole** en **Whitney Sawyer** | dramaturgie **Timothy de Gilde** | regieassistent **Mara Hoek** en **Francesco Bekkema** | scenografie en lichtontwerp **Morgana Machado Marques** | kostuums **Sanne Lips** | muziek **Christoph Mac-Carty** en **Yonga Sun**

Intenties

In samenwerking met toneelschrijver Tjeerd Posthuma ontwikkelde regisseur Flora Verbrugge (tevens artistiek leider van Theater Sonnevank) de trailervoorstelling *Princess*. Samen kwamen zij tot een tekst waarmee aandacht werd geschonken aan de emancipatie van de vrouw voor een jong publiek. Kunnen meisjes iemand versieren zonder wanhopig te lijken? Is de wereld anders voor vrouwen dan voor mannen?

Voorstelling

Nadja moet “functioneel” naakt in deze voorstelling. Dat staat in het script van *Princess*. Maar vandaag, midden in de tournee, heeft Nadja daar geen zin meer in. Hoezo moeten de jongens dat niet? Dat is anders, volgens Sven. Tieten zijn kunst, een piemel is een piemel. Tarik vindt het naakt ook niet kunnen. Sowieso vindt hij de vrouw in het stuk een slet. Hoezo een slet, ze doet waar ze zin in heeft, mag dat niet!? Ongemakkelijk eerlijk vragen ze zichzelf en elkaar: vind jij een vrouw evenveel waard als een man? Al spelend, improviserend en redetwistend herschrijven de drie acteurs het stuk zoals het in hun ogen zou moeten zijn. *Princess* ontvouwde zich als een voorstelling over een voorstelling.

Resultaat

Princess was een metavoorstelling dat een subtiel spel over machtsverhoudingen en rolpatronen opleverde. Hiermee werd ingespeeld op het zeer actuele #MeToo-debat, maar werd tegelijkertijd gereflecteerd op de rol van de vrouw buiten het theater. Dankzij het waarachtige en humorvolle spel van de spelers vond bij het jonge publiek in de intieme trailer herkenning, ontroering en ontlading plaats.

Prijzen

Princess won de Gouden Kerkel voor meest indrukwekkende jeugdtheaterproductie op het Nederlands Theaterfestival 2018. Juryrapport: “*Princess* ontvouwt zich als een voorstelling óver een voorstelling waarbij de personages tegen hun eigen morele grenzen aanlopen. Het levert een subtiel en prachtig spel op over machtsverhoudingen en rolpatronen binnen, maar ook zeker buiten het theater en brengt daarmee een actueel thema wel heel dichtbij.”

Pers

“Het pakt goed uit dat de acteurs zo gewoon mogelijk spelen. Geen hippe personages. Nee, je buurjongen die een voorstellinkje repeteert of YouTube-filmpje maakt. Zo komt het onderwerp serieus dichtbij. Net zoals de clou: grenzen trekken doe je zelf” | ★★★★★ Volkskrant

“Metatheater dat reflecteert op #metoo-debat”
| ★★★ Theaterkrant

KIDS

Coproductie Toneelgroep Oostpool
met Theater Sonnevank
Jongerenvoorstelling 12 tot 15 jaar
Van 24 september t/m 17 december 2018 op scholen
en festivals
Première op 28 september 2018 bij het Bonhoeffer College
te Enschede

regie **Charli Chung** | tekst **Roeland Hofman** | met **Abe Dijkman, Kim Karssen, Thomas van Luin** en **Romy Vreden**
| dramaturgie **Flora Verbrugge** | vormgeving **Studio Koen Steger** | sounddesign **Jelle Hoekstra**

Intenties

De jonge regisseur Charli Chung wilde jongeren aanzetten tot het opzoeken van grenzen en hen tegelijkertijd waarschuwen voor wat er gebeurt wanneer eigen grenzen overschreden worden. Hij vroeg schrijver Roland Hofman een stuk te ontwikkelen waarin grenzen werden opgezocht en overschreden, maar waarin ook de keerzijde van grenzeloosheid inzichtelijk werd gemaakt.

Voorstelling

Raf, Blondie, Vanessa en Tank hangen elke dag op een bankje in het park. Hun ouders zijn er niet en aan school heb je sowieso niks. Ze hebben zwaar het gevoel dat ze helemaal alleen zijn *at the end of the fucking world*. Dat vraagt om grootse en spannende experimenten. Maar kun je nog wel stoppen als je eigenlijk te ver bent gegaan? *KIDS* was een voorstelling over het opzoeken van grenzen. Waar ligt voor jou de grens? En wat gebeurt er als jijzelf of iemand anders over die grens heengaat?

Resultaat

De voorstelling liet zien wat er gebeurt wanneer we over onze eigen of elkaars grenzen gaan. De voorstelling werd een pleidooi om elkaar een beetje in de gaten te houden of te durven waarschuwen wanneer we zien dat iemand te ver gaat.

Pers

“Een sterk staaltje in-your-face theater.” | ★★★ Volkskrant

“In-er-face theater voor pubers.” | Theaterkrant

“Droom groot, zoek de grenzen op en zorg voor elkaar.”
| Het Grote Recensieboek

Lenteritueel

Coproductie Introdans en Toneelgroep Oostpool
Coming-of-age voorstelling i.s.m. Deventer Schouwburg
en Theater Orpheus Apeldoorn
Van 4 mei t/m 13 mei 2018 in de Schouwburg Deventer
en Theater Orpheus Apeldoorn
Première op 5 mei 2018 in de Schouwburg Deventer

concept, regie en choreografie **Timothy de Gilde** en **Adriaan Luteijn** | tekst **Jibbe Willems** | regieassistent **Yvet Verboon** | choreografie assistent en repetitor **Chantal de Vries** | vormgeving **Ruben Wijnstok** | kostuums **Femke van Neerven, Adriaan Luteijn, Sandra Booltink** en **Timothy de Gilde** | muziek **Wessel Schrik** | coördinator **Marti Arts** | spel en dans **Bram Wientjes, Daniël Hofman, Elza Vrielink, Eva Gebbinck, Hiba Kamal, Ies Kaczmarek, Jannah de le Lijs, Judith Coumans, Juliët Niessen, Lynn Joosten, Mina Hondeveld, Monica Hoekstra, Noa Berndsen, Pauline de Does, Rosalie ten Boske, Rosalyn van de Groep, Rubi Gerards, Ruth Bulsink, Sterre Rosmalen, Talje Wiersma, Teun Ridden** en **Tina Hourmus**

Intenties

Ieder jaar maakt Toneelgroep Oostpool een voorstelling met jongeren uit Oost-Nederland. De coming-of-age voorstelling van 2018 werd gemaakt in samenwerking met het Arnhemse dansgezelschap Introdans, waardoor de jongeren in één project betrokken werden in de kunstvormen spel én dans. Het startpunt voor *Lentritueel* was het radicale ballet *Sacre du Printemps* van 100 jaar gelden, destijds een zeer controversieel ballet.

Voorstelling

Regels zijn belangrijk. Op tijd op school, deadlines halen, beloftes nakomen. Van je kindertijd tot in je puberteit word je daarvan doordrongen. Maar dan komt het moment dat je voorbij die regels wil. Dat je voelt dat er méér is. Dat je inziet dat de zin van het leven zich achter die regels schuilhoudt. Dat intuïtie en instinct zoveel meer bepalen dan rationele regeltjes. In *Lentritueel* overwon de drift. Dit maakte de voorstelling tot een viering van dat wat niet in woorden uit te drukken is. Dansen tot je dood. En dan opnieuw tot leven komen. Broek uit en gaan! *Lentritueel* werd een rituele offering door jongeren van het overgereguleerde bestaan.

Resultaat

De voorstelling was een coproductie met Introdans en betrof een samenwerking met Deventer Schouwburg en Theater Orpheus Apeldoorn. Het leverde een ontwapende voorstelling op die de toeschouwer met een flinke dosis humor de intense puberteit liet (her)beleven. Afgelopen jaren bleek de ambitie van verschillende jongeren te zijn aangewakkerd door deze eerste ontmoeting met de professionele podiumkunsten: zij kozen voor een vervolgopleiding in het theater. Voor anderen was het een onvergetelijke ervaring met een hechte groep leeftijdsgenoten.

Tranenstick of dooie hond

Herneming acteurs in de klas-voorstelling
Jongerenvoorstelling 12+
Van 9 t/m 24 april 2018 in klaslokalen
Van 29 oktober t/m 20 december 2018 in klaslokalen
Première op 23 februari 2009 op C.S.G. Reggensteyn
te Nijverdal

regie **Timothy de Gilde** | spel o.a. **Abe Dijkman, Matthijs IJgosse, Yari van der Linden, Laurens van Lottum**
en **Tim Schmidt**

Intenties

Steeds vaker is er de behoefte aan flexibele ontmoetingen met theater gemakkelijk in te passen in een rooster en locatie. Speciaal voor de ‘eerste ontmoeting’ met theater maakte Toneelgroep Oostpool de korte voorstelling *Tranenstick of dooie hond*, die inmiddels al tien jaar lang scholen aandoet.

Voorstelling

De twee acteurs Laurens en Matthijs overvallen een doodgewoon klaslokaal. Beiden hebben hun toneelschool-diploma op zak. Gewapend met een lijkist, Shakespeare’s *Hamlet* en Stanislavski’s *Lessen voor Acteurs* trachten ze de wetten van het toneelspel te doorgronden. Dit blijkt een stuk lastiger dan ze vermoedden. Ze komen er niet uit of je nu beter een tranenstick gebruikt om een huilende Ophelia te spelen, of een emotionele herinnering aan je dode hond.

Resultaat

Wat deze voorstelling bijzonder maakt is dat het een lezing, workshop en theatervoorstelling in één is. De kijkers weten echt niet wat hun overkomt als er in no time een klaslokaal tot theateruniversum wordt omgevormd. Tegelijkertijd krijgen ze ook stap voor stap de beginselen mee van wat theater is. Voor docenten dus praktisch – het is theorie en praktijk in één – en voor leerlingen plezierig – ze leren ‘spelenderwijs’.

Hoge waardering voor schoolvoorstellingen

Inmiddels begint het bijna gewoonte te worden: de jeugdvoorstellingen van coproducenten Toneelgroep Oostpool en Theater Sonnevance zijn de afgelopen jaren genomineerd en bij herhaling winnaar van de belangrijkste jeugdtheaterprijs van Nederland. Dit jaar werd *Princess* tijdens het gala van het Nederlands Theaterfestival bekroond met de Gouden Krekel in de categorie ‘meest indrukwekkende jeugdtheaterproductie’. Dit was eerder in 2016 gebeurd met *Bromance*. Zilveren Kekels (nominatie voor de Gouden Krekel) waren er in 2017 voor *It’s my mouth and I can say what I want to* en *Pretpark* (speelde in 2016), in 2015 voor *GTA5* en in 2014 voor *Hard Candy*.

Contact met scholen

Jongerencoördinator Marti Arts heeft nauwe contacten met het onderwijs. Zo verkoopt zij de voorstellingen zelf aan het voorgezet onderwijs in Oost-Nederland, waardoor er meerdere malen per jaar contact is en er doorlopende feedback is over de ontvangst van de voorstellingen op de scholen. Ook anticipeert zij op vragen van scholen. Zo werd op verzoek rondom de voorstelling *Romeo en Julia* een project opgezet waarbij op scholen een workshop over theater werd gegeven en waarna de leerlingen de voorstelling in het theater bezochten. Jongerenregisseur Timothy de Gilde werkte hierin samen met de tweedejaars studenten van de opleiding docent theater aan ArtEZ. Scholen uit Arnhem, Bommel, Doetinchem, Twello, Zetten deden hieraan mee. Het project was op die manier zowel educatief voor de scholieren uit het voortgezet onderwijs als de studenten van de hogeschool voor de kunsten. Een school in Arnhem ontwikkelde een dag rondom het thema ‘passie’. Charli Chung vertelde tijdens deze dag over zijn passie voor toneel en over hoe een theatervoorstelling tot stand komt. Uit Doetinchem bracht een schoolklas een bezoek aan Huis Oostpool en kreeg op verzoek een rondleiding met speciale aandacht voor theatertechniek waarna de voorstelling *Cinema* werd bezocht.

Overig activiteiten

Naast de voorstellingen had Toneelgroep Oostpool dit jaar het volgende aanbod:

- *JOOST* is de jongerenorganisatie van Toneelgroep Oostpool. Leden betalen € 10 en mogen vervolgens gratis naar alle voorstellingen van het gezelschap in Huis Oostpool en krijgen extra activiteiten aangeboden. In 2018 waren er aparte inleidingen en workshops rondom *Bromance* en *Lenteritueel*. De JOOST-ers werkten mee aan activiteiten van de marketingafdeling bij *Voorspel* in Musis en diverse premières van het gezelschap. Ook regisseerde Timothy de Gilde hen in een performance als onderdeel van de bijdrage van Toneelgroep Oostpool aan de 1e Arnhemse Uitmacht eind januari 2018. Later in het jaar waren ze met dezelfde act ook van de partij op *Club Oostpool #backstage* in Breda.
- Bij elke voorstelling biedt Toneelgroep Oostpool een educatief pakket aan voor scholen en schouwburgen. Hierin zitten een meet & greet met acteurs, een inleiding (evt. op school) en een inleidende film: alles op aanvraag beschikbaar. Om te voorkomen dat leerlingen en docenten willekeurig informatie bij elkaar googelen zet Toneelgroep Oostpool al jaren bij elke voorstelling (ook die voor een algemeen publiek) uitgebreide informatie online. Deze ‘juiste’ informatie helpt jongeren bij hun CKV-verslag. De uitvoerige lesbrief voor docenten is behulpzaam om op een goede manier vooraf of na de voorstellingen met de leerlingen in gesprek te gaan.
- De activiteiten in het kader van educatie en participatie zijn er niet alleen voor jongeren. De inleidende films zijn vast onderdeel van de reguliere inleidingen die in schouwburgen gegeven worden door de afdeling dramaturgie. Ze bieden een inkijkje in het maakproces, historische verdieping en/of verkenning van de thematiek van een voorstelling.
- In samenwerking met vier filmtheaters werd rondom de voorstelling *Cinema* een programma uitgewerkt waarbij de relatie tussen film en theater werd uitgediept.

1.2.3 Talentontwikkeling

Bij Toneelgroep Oostpool is talentontwikkeling geïntegreerd in de algehele werking van het gezelschap. Regisseur Jeroen De Man is lid van het artistiek team en volgt daarbinnen een ontwikkelingstraject voor regietalent. Al zijn voorstellingen worden gecoproduceerd met Het Nationale Theater, een unieke samenwerking binnen de landelijke basis infrastructuur voor het theater. De samenwerking met maker-duo Jan Hulst en Kasper Tarenskeen beviel in 2015 zo goed dat er, samen met hun andere ‘huis’ Frascati Producties, een talentontwikkelingstraject uitgerold werd. Met veel succes bewerkten zij de tekst van *Romeo en Julia* voor een tournee in de vlakke vloerzalen. Ook schreven zij de tekst voor de voorstelling *Allemaal Mensen #5*, die in de zomer op de Parade speelde. De productie *La Pretenza* die Jan Hulst en Kasper Tarenskeen bij Frascati Producties en Toneelgroep Oostpool zouden maken moest om verdrietige omstandigheden in de persoonlijke sfeer worden verplaatst van voorjaar 2018 naar september 2019.

Charli Chung is een nieuw gezicht bij Toneelgroep Oostpool. Deze jonge maker krijgt sinds 2017 ook de kans zich bij Frascati Producties en Toneelgroep Oostpool te ontwikkelen. In 2018 regisseerde hij de trailervoorstelling *KIDS* bij Theater Sonnevance en TgO, droeg hij de regie van *Club Oostpool #backstage* in Breda en toonde hij zijn voorstelling *Bij jou begin ik* in Huis Oostpool.

Artistiek directeur Marcus Azzini heeft talentontwikkeling als tweede natuur. Hij zit elk jaar in de selectiecommissie van de regieopleiding aan de AHK en is artistiek leider van het ITS Festival, het festival voor afstuderend talent. Daarnaast biedt het Stadstheater hem jaarlijks een podium met ‘de keuze van Marcus’. Op deze avonden programmeert Azzini vier gastvoorstellingen van jonge makers in de kleine zaal van Stadstheater Arnhem, die anders de weg naar het Arnhemse publiek niet hadden kunnen vinden.

Ook de andere leden van het artistiek team zijn actief in het kunstvakonderwijs. Huisdramaturg Fanne Boland is docent dramaturgie op de ArtEZ Toneelschool in Arnhem en gaf lessen dramaturgie en recensies schrijven op de opleiding Creative Writing van ArtEZ. Ook ontvangt zij elk jaar een klas Utrechtse studenten van de Master Contemporary Theatre, Dance and Dramaturgy tijdens de montage van een van de grote zaalvoorstellingen en gaf zij een gastcollege bij Theaterwetenschap UvA. Timothy de Gilde was in 2018 betrokken bij de lessenreeks van de Vooropleiding Oost. Sarah Moeremans geeft tekstbehandeling aan de acteursopleiding van ArtEZ en zat in de selectie- en curriculum-commissie van dezelfde opleiding. Jeroen De Man geeft met regelmaat les aan de toneelscholen van Arnhem, Maastricht, Amsterdam en Brussel. Hij nam in 2018 deel in de selectiecommissie van de toneelschool van de Amsterdamse Hogeschool voor de Kunsten.

Als onderdeel van hun opleiding maken de derdejaars studenten van de ArtEZ Toneelschool traditiegetrouw een voorstelling in Huis Oostpool. Voor hen is het een eerste kennismaking met het spelen van een compleet stuk voor publiek o.l.v. een regisseur in een professionele omgeving. Dit jaar werd de derdejaars productie, getiteld *Umuntu Ngumuntu Ngabantu*, geregisseerd door Artistiek directeur Marcus Azzini.

In samenwerking met ArtEZ, Kunstbedrijf Arnhem, MBO Rijn IJssel, Gelderse Onderwijsgroep Quadraam en Arenttheem College bood Toneelgroep Oostpool ook in 2018 de Vooropleiding Oost aan als voortraject voor de toneelschool. Het curriculum is gekoppeld aan het theaterseizoen van Toneelgroep Oostpool, Marcus Azzini nam deel aan de artistiek leiding van de opleiding en Timothy de Gilde was lid van de selectiecommissie.

Daarnaast bood Toneelgroep Oostpool verschillende stages aan. Er werd in 2018 door 15 studenten stagegelopen op de afdelingen marketing, educatie, productie, dramaturgie en als regieassistent of acteur. Daarnaast waren er meerdere leerlingen vanuit het voortgezet onderwijs die gedurende enkele dagen een zogenaamde snuffelstage liepen bij Toneelgroep Oostpool.

Umuntu Ngumuntu Ngabantu

Vlakke vloervoorstelling

Van 15 mei t/m 19 mei 2018 in Huis Oostpool te Arnhem

Première op 16 mei 2018 in Huis Oostpool te Arnhem

regie **Marcus Azzini** | spel **Kharim Amier, Joy Delima, Rabbi Jallo, Tommie Kinneging, Piet Kooij, Julia Lammerts, Hanneke van der Paardt, Alexander Schuitema, Judith Schuur** en **Carina de Vroome** | dramaturgie **Fanne Boland** | kostuums **Femke van Neerven**

Intenties

Ieder jaar maakt Toneelgroep Oostpool een voorstelling in samenwerking met derdejaars studenten van ArtEZ Toneelschool. Dit jaar nam regisseur en artistiek directeur Marcus Azzini de regie op zich. In lijn met het onderzoek dat hij deed voor *Allemaal Mensen* een voorstelling in samenwerking met de studenten.

Voorstelling

Zwart, wit, homo, hetero, transgender, vrouw, man, hipster, nerd, millennial; soms is het bevrijdend je met je identiteit te onderscheiden, soms juist beklemmend of zelfs gevaarlijk. Rabbi, Alexander, Joy, Judith, Julia, Hanneke, Tommie, Kharim, Piet, Carina en Marcus vormen de inspiratiebron voor een theateravond waarin de scheidslijn tussen werkelijkheid en fantasie er niet toe doet. Het is een antwoord op een tijd waarin we bang zijn geworden om ons uit te spreken, om iemand te kwetsen, voor het oordeel van de ander. Deze voorstelling is een oproep te breken met die angst. Let's get comfortable with being uncomfortable! *Umuntu Ngumuntu Ngabantu* werd een persoonlijke mozaïekvoorstelling over mens-zijn en menselijkheid. Over hoe je identiteit zich vormt door samen te leven in een gemeenschap.

Resultaat

Umuntu Ngumuntu Ngabantu was de negende voorstelling in lijn van het jaarlijkse samenwerkingsproject tussen Toneelgroep Oostpool en het derde jaar van ArtEZ Toneelschool. Voor het publiek is het de gelegenheid kennis te maken met een jonge generatie acteurs. Voor de acteurs is dit een kans zich te laten zien en samen te werken met een talentvolle regisseur. De voorstelling was een groot succes en werd door het publiek zeer goed ontvangen. Dit heeft ertoe geleid dat de klas in 2019 met de voorstelling op landelijk tournee zal gaan.

Ondine

Coproductie Het Nationale Theater en Toneelgroep Oostpool
Grote zaalvoorstelling
Van 19 juni t/m 7 juli 2018 in de Koninklijke Schouwburg
te Den Haag
Première 23 juni 2018 in de Koninklijke Schouwburg
te Den Haag

regie **Jeroen De Man** | tekst **Jean Giraudoux** | spel **Evgenia Brendes, Keja Klaasje Kwestro, Joris Smit, Hein van der Heijden, Stefan de Walle, Jaap Spijkers, Antoinette Jelgersma, Mark Rietman, Vincent Linthorst, Yela de Koning, Mees Walter, Emma Josten, Simme Wouters, Teun Donders, Jurriaan van Seters, Eeke Boonstra, Mona Mina Leon, Lien Thys** en **Zoë Heyninck** | dramaturgie **Karim Ameer** | decor- en kostuumontwerp **Sarah Nixon** en **Juul Dekker** | componist **Roald van Oosten** | lichtontwerp **Jan Harm Wagner**

Intenties

Jeroen De Man ontwikkelt zich in de periode 2017-2020 als regisseur in een unieke samenwerking van Toneelgroep Oostpool en het Nationale Theater. *Ondine* ontwikkelde hij in 2018 bij het Nationale Theater in teken van de tweehonderdste verjaardag van badplaats Scheveningen. *Ondine* was in het teken van deze viering onderdeel van het jubileumjaar *Feest aan Zee*. Het was voor regisseur Jeroen De Man zijn kans om flink uit te pakken. *Ondine* werd een spektakelstuk bestaande uit een cast van wel 19 acteurs.

Voorstelling

De jonge waternimf Ondine groeit op in een mythisch bos. Ze wast haar haren in de waterval, ze zwemt tussen de vissen en andere waterdieren. Ze is wereldvreemd en tegelijk volledig één met de natuur. Als ze verliefd wordt op ridder Hans, neemt hij haar mee naar het hof. Daar weet de pure Ondine zich slecht staande te houden. De simpelste strategieën om iets gedaan te krijgen, botsen met haar natuur. Als de Koning der Watergeesten zijn wraak komt halen wordt de burcht van de Wittensteins overspoeld, de geesten van het liefdespaar worden verruïneerd. De fonteynen van het paleis spuiten meters hoog. De wereld huilt.

Resultaat

Speciaal voor deze voorstelling liet Jeroen De Man de hele orkestbak van de Koninklijke Schouwburg onder water zetten. Vanwege deze grootse ingreep was *Ondine* was exclusief te zien in de Koninklijke Schouwburg in Den Haag. De gehele Koninklijke Schouwburg werd omgetoverd tot onderwaterwereld.

Pers

“Een ontroerende ode aan de fantasie” | ★★★★★ Volkskrant

“Een sprookjesachtig spektakel” | ★★★★★ NRC

Cinema

Vlakke vloervoorstelling
Van 9 oktober t/m 20 december 2018 in de theaters
Première op 13 oktober 2018 in Huis Oostpool te Arnhem

regie **Jeroen De Man** | tekst **Annie Baker** | vertaling **Ariane Schluter** | spel **Mark Kraan, Eva Laurensen** en **Emmanuel Ohene Boafo** | dramaturgie **Fanne Boland** en **Remco van Rijn** | dramaturgie stagiair **Jasmijn van Wijnen** | scenografie **Sarah Nixon** met dank aan **Juul Dekke** | geluidsontwerp **Roald van Oosten** | lichtontwerp **Prem Scholte Albers**

Intenties
Jeroen De Man ontwikkelt zich in de periode 2017-2020 als regisseur in een unieke samenwerking van Toneelgroep Oostpool en Het Nationale Theater. *Cinema* is zijn tweede vlakke vloervoorstelling bij Toneelgroep Oostpool in dit kader. *Cinema* (oorspronkelijke titel *The Flick*) is een bejubeld toneelstuk van de Amerikaanse schrijfster Annie Baker waarmee ze in 2014 de Pulitzer Prijs won. Een prestigieuze Amerikaanse prijs voor beste literatuur in de categorie drama. Jeroen De Man was direct verkocht toen hij het stuk las.

Voorstelling
In een vervallen bioscoop dweilen drie onderbetaalde werknemers de vloer, maken popcorn en bedienen de ouderwetse 35-millimeter filmprojector. Ondertussen doden ze de tijd met het uitwisselen van indrukwekkende filmquotes en het ophoesten van iconische scènes uit hun favoriete blockbuster. Tussen het aftroeven door krijgen we langzaam zicht op wie deze mensen echt zijn. Hun strubbelingen met het leven blijken aangrijpende dan de spectaculaire filmscènes op het doek. Alle drie zijn ze als een filmprojector in een digitale tijd: hopeloos misplaatst maar aantrekkelijk door hun eigenzinnigheid. Samen met zijn acteurs dook Jeroen De Man in zijn liefde voor film. Met toevoegingen van eigen klassiekers maakten zij het stuk eigen.

Resultaat
Met *Cinema* van Annie Baker koos Jeroen De Man bewust voor een stuk dat niet groots en meeslepend is. Geen spannende plotwendingen, special effects of wilde achtervolgingen. *Cinema* werd een voorstelling over het echte leven. De spelers van *Cinema* waren even grappig als ontroerend in deze voorstelling over de mens anno-nu.

Pers
“Hun verhalen, hun twijfels, hun liefdes, de spelers van Cinema worden bijna je vrienden.” | ★★ NRC

“Cinema gaat van hilarisch naar ongemakkelijk en naar intiem en werkt op elk niveau.” | Theaterkrant

“Cinema van Toneelgroep Oostpool en Het Nationale Theater is een onvervalste ode aan de bioscoop en haar personeel.” | Theater.nl

“Herkenbare persoonlijke ontboezemingen over onvervulde wensen en mislukking. Mark Kraan zet dertiger Sam mooi schrijnend neer.” | Het Parool

1.2.4 Gastvoorstellingen in Huis Oostpool

Toneelgroep Oostpool heeft naast een theaterzaal ook de beschikking over meerdere professionele repetitieruimten. Het gezelschap stelt deze faciliteiten ter beschikking aan makers of gezelschappen uit Arnhem, die mede vanuit het Fonds voor de Podiumkunsten worden gefinancierd. Als Toneelgroep Oostpool zelf geen gebruik maakt van deze ruimten kan men er gratis repeteren, monteren of spelen. De faciliteiten zijn immers met gemeenschapsgeld tot stand gekomen en het gezelschap hoeft er niet aan te verdienen. Toneelgroep Oostpool ondersteunt deze gezelschappen bovendien met marketing en vanuit de theatertechniek. Ook kan geput worden uit de decor- en kostuumopslag van het gezelschap. Dit beleid stimuleert dat talentvolle Arnhemse makers een plek hebben om te werken.

- Deze gezelschappen hebben in 2018 bij Toneelgroep Oostpool gewerkt.
- tg Echo heeft van 17 september t/m 9 november 2018 gewerkt aan *De Moraalridder*. In deze periode werden ook twee try-outs gespeeld en ging het stuk in Huis Oostpool in première.
 - Tg De Vlieg heeft van 22 januari t/m 9 maart 2018 hetzelfde proces doorlopen bij Toneelgroep Oostpool met de productie *Zoetstof*. Dit gezelschap van maker Linda Zijl heeft van 1 oktober t/m 26 oktober nog een keer in Huis Oostpool gewerkt. Nu werd *Stuk* gerepeteerd, gemonteerd en werd er twee keer een try-out gegeven waarna de voorstelling in première ging.

- Navolgende gezelschappen speelden gastvoorstellingen in Huis Oostpool:
- Het Arnhemse dansgezelschap Jens van Daele's Burning Bridges speelde *Nachthexen* I op 14 en 15 maart 2018 in Huis Oostpool.
 - De voorstelling *Bij jou begin ik* die Charli Chung bij Frascati Producties maakte werd op 27 en 28 november in Huis Oostpool gespeeld. Charli Chung is als jonge maker ook betrokken bij Toneelgroep Oostpool.
 - NT Gent toonde op 21 november 2018 *Compassie. De geschiedenis van het machinegeweer* in regie van Milo Rau aan het publiek in Huis Oostpool. Huisregisseur Sarah Moeremans werkt incidenteel ook voor NT Gent en TgO laat de voorstellingen van Sarah in het theater van dit Vlaamse gezelschap zien.
 - In het kader van Theater Na de Brug op 21 september 2018 trad singer-songwriter Eva van Manen in Huis Oostpool op met *Politiek en Liefde. Herdenken*. Eva heeft in het verleden als acteur bij Toneelgroep Oostpool gewerkt.

1.2.5 Festivals i.s.m. schouwburgen

- Ieder jaar organiseert Toneelgroep Oostpool verschillende momenten waarop werk van Toneelgroep Oostpool in diverse samenstellingen kan worden bezocht. Tegelijkertijd zijn dit momenten waarop Toneelgroep Oostpool zich als gezelschap zowel binnen als buiten Arnhem presenteert en onder de aandacht brengt bij een nieuw publiek.
- In 2018 werd in maart in samenwerking met partner-schouwburg Odeon te Zwolle en in november in het Chassé Theater in Breda een Oostpool Weekend georganiseerd. Tijdens deze weekeinden werden verschillende voorstellingen van Toneelgroep Oostpool gepresenteerd en was er een aanvullend programma te bezoeken. Het Oostpool Weekend in Zwolle vond plaats op 22 en 23 maart in Theater Odeon en stond in teken van de voorstelling *Romeo en Julia*. Rondom deze voorstelling van artistiek directeur Marcus Azzini werd een inleidingen, een Eat & Meet met de acteurs en een foto-expositie georganiseerd. Het weekend werd afgesloten met *Club Oostpool*, een energiek en theateraal minifestival vol kunsten. Later in het jaar vond het Oostpool Weekend in Breda plaats waar op 9 en 10 november de voorstellingen *Cinema, Allemaal Mensen* en de trailervoorstelling *KIDS* bezocht konden worden. Op 10 november vond *Club Oostpool #backstage* plaats, een geëvolueerde versie van *Club Oostpool*.

- Van 24 februari t/m 3 maart 2018 organiseerde Toneelgroep Oostpool na een eerste succesvolle editie in 2017 de Week van Toneelgroep Oostpool in Stadstheater Arnhem. Er werd een breed programma met voorstellingen en activiteiten gepresenteerd aan het Arnhemse publiek. Zo werden er diverse inleidingen georganiseerd en speelden de voorstellingen *Bromance, Allemaal Mensen #3 | #4* en *Bloomsbury*. Daarnaast ging de voorstelling *Robin Hood* deze week in première en was er in teken hiervan de hele week doorlopend een darkroom te bezoeken met een korte film over deze voorstelling. Tot slot was er in de Feniks Foyer een foto-expositie te bezoeken, samengesteld door Eva Broekema. Het was een extra bijzondere week omdat Oostpool in deze week 65 jaar bestond.
- Ook nam Toneelgroep Oostpool in 2018 deel aan de eerste Arnhemse Uitnacht. Speciaal voor dit evenement organiseerde Toneelgroep Oostpool een eenmalig minifestival wat de voorloper werd van *Club Oostpool #backstage*. De bezoeker kreeg tijdens deze eerste Arnhemse Uitnacht een theatrale rondleiding door Huis Oostpool waardoor zij in één uur kennis konden maken met verschillende makers en collectieven.

Arnhemse Uitnacht 2018

Theatrale rondleiding
Op 16 januari 2018 in Huis Oostpool te Arnhem

regie **Charli Chung** | o.a. met en door **Marcus Azzini, Mart van Berckel, ATK Brass, Jens van Daele, Timothy de Gilde, ICK, Mariska de Groot, Jeroen de Man** met **Judith van de Berg** en **Lisa Schamlee, Benjamin Abel Meirhaeghe, Sarah Moeremans** met **Joep van der Geest** en **Tommie Kinneging, Igor Vrebac** en **Hannah van Wieringen**.

Intenties

In januari 2018 vond in Arnhem de eerste Arnhemse Uitnacht plaats. Ruim vijftig culturele instellingen, organisaties en kunstenaars presenteerden zich op diverse locaties in de Arnhemse binnenstad. Het publiek kon de hele avond én nacht geheel gratis talloze optredens, acts en programma's bijwonen. Toneelgroep Oostpool stelde speciaal voor deze eerste Arnhemse Uitnacht een programma samen dat te doorlopen was in Huis Oostpool.

Inhoud/vorm

Toneelgroep Oostpool greep de Uitnacht aan om een bijzonder open huis te organiseren. Het publiek verzamelde zich in de foyer waar muziek was, een drankje te verkrijgen en waar ook een pop-up store was met theaterkostuums en rekvisieten. Vanuit hieruit vertrokken met korte tussenpozen kleine groepen bezoekers voor een rondleiding door het pand langs kantoren, werkplekken en studio's. Deze ruimten werden gedurende de hele avond bezet door kunstenaars; in het ene kantoor klonk muziek, een andere ruimte was geheel overgenomen door een beeldende installatie, bij het kopieerapparaat vond een performance plaats en in de theaterzaal werd een uitzinnige ballet uitgevoerd terwijl het publiek vanaf de bruggen in de nok toekeek. De rondleiding eindigde in het repetitiegebouw met een korte voorstelling waarbij steeds vijftig bezoekers per keer aanwezig konden zijn.

Resultaat

Toneelgroep Oostpool werkte in dit open huis samen met dansers, musici, dichters, ontwerpers en beeldend kunstenaars uit Arnhem en van ver daarbuiten. Het was een sprankelende avond die de bezoeker gelegenheid bood Huis Oostpool in een geheel ander daglicht te leren kennen. Daarnaast zorgde het ervoor dat bezoekers kennis konden maken met zowel de vaste makers van Toneelgroep Oostpool als voor hen wellicht nieuwe gezichten.

Club Oostpool

Interdisciplinair minifestival
Op 22 maart 2018 in Schouwburg Odeon te Zwolle

regie **Timothy de Gilde** | muziek **Bart Rijnink** en **LAVALU**
| theater **The Young Ones**, **Ayla Satijn**, **Mart van Berckel**,
ArtEZ Zwolle en **ArtEZ Arnhem** | performance **Igor Vrebac**
| **DJ Etienne** | host **Tessa de Lange**

Intenties

Met zijn interdisciplinaire Club Oostpool avonden biedt Toneelgroep Oostpool een podium aan jonge kunstenaars. Net als in 2017 ging Club Oostpool op tour langs partnerschouwburgen. In het kader van het Oostpool Weekend in Zwolle vond deze editie van Club Oostpool plaats in Schouwburg Odeon.

Inhoud/vorm

In een omgebouwde theaterzaal ontpopt zich een energiek en duister minifestival vol kunsten. Op diverse podia en in verstopte kamertjes hebben zich in de zaal verscheidene artiesten uit de dans, muziek en het theater verzameld. In de darkroom zijn er 1-op-1 voordrachten van een acteur. Dichters brengen met hun woorden mensen in vervoering. Verschillende muzikale en theatrale acts komen voorbij. En tot slot laat de DJ iedereen dansen alsof er niemand kijkt.

Resultaat

De clubs zijn een geweldige aanvulling op de festivals die Toneelgroep Oostpool aanbiedt. De schouwburg wordt letterlijk van een heel andere kant benaderd: als interactieve clubavond in plaats van gescheiden publieks- en speelruimtes. Achter de schermen is er ook een voordeel van deze Clubs buiten Arnhem: het vergt extra inzet van Toneelgroep Oostpool én de schouwburgen om alle ongebruikelijke plannen voor elkaar te krijgen. Dat stimuleert de samenwerking tussen beide partijen.

Club Oostpool #backstage

Theatrale rondleiding
Op 10 november 2018 in Chassé Theater te Breda

regie **Charli Chung** | met en door **Lester Arias, Marcus Azzini** en **Tobias Kersloot, Charli Chung, Gilles Groot, Jong Oostpool, Diederik Kreike/The Imperial Armpits, Jasper van Luijk/SHIFFT, Benjamin Meirhaeghe** en **Merel Pauw** | radiomakers **Tarik Moree** en **Joes Brouers** | host **Thomas van Luin**

Intenties

Met zijn interdisciplinaire Club Oostpool avonden biedt Toneelgroep Oostpool een podium aan jonge kunstenaars. Na een aantal edities waarin theaterzalen werden omgebouwd tot multidisciplinaire clubavonden werd in 2018 voor het eerst een minifestivaltour backstage door de schouwburgen georganiseerd. In het kader van het Oostpool Weekend in Breda vond deze eerst #backstage editie plaats achter de schermen van het Chassé Theater.

Inhoud/vorm

Gastregisseur van Toneelgroep Oostpool Charli Chung laat het publiek tijdens een onverwachte, intieme, theatrale en verrassende backstage tour kennismaken met een 'cabinet of curiosity' in de catacomben van het Chassé Theater. Op plekken waar je normaal gesproken niet komt, zie je opwindende performances, korte acts, absurde installaties en oogstrelende dans. Met maximaal 15 deelnemers werd het publiek door een uur durende reis geleid die eindigde in de foyer met radiomakers Tarik Moree en Joes Brouers.

Resultaat

De #backstage tours zijn een spannende en interessante aanvulling op de festivals die Toneelgroep Oostpool aanbiedt. De schouwburgen worden letterlijk van een heel andere kant benaderd: in plaats van een gescheiden publieks- en speelruimte krijgt het publiek een kijkje achter de schermen en maken zij direct kennis met jong en divers talent. Achter de schermen is er ook een voordeel van deze Clubs buiten Arnhem: het vergt extra inzet van Toneelgroep Oostpool én de schouwburgen om alle ongebruikelijke plannen voor elkaar te krijgen. Dat stimuleert de samenwerking tussen beide partijen.

1.3 Zakelijk jaarverslag

Naast artistiek inhoudelijke doelen streeft Toneelgroep Oostpool in de beleidsperiode 2017 t/m 2020 naar gemiddeld 55.000 bezoekers per jaar voor de reguliere en voorstellingen op scholen, waarbij erop wordt ingezet om driekwart van deze doelstelling in Oost-Nederland te behalen. 2018 was een zeer succesvol jaar voor Toneelgroep Oostpool met een fors hogere output van producties en voorstellingen, een hoge publieksopkomst en een boven gemiddeld aandeel eigen inkomsten.

1.3.1 Organisatie

In 2018 bestond de vaste formatie van TgO uit 29 medewerkers in 18,9 voltijd banen. 19 medewerkers hebben een contract voor onbepaalde tijd. Op tijdelijke basis waren 86 mensen in dienst in 11,7 fte. De gemiddelde duur van deze dienstverbanden bedroeg 13,5 week waarbij de duur varieerde van 1 dag tot 1,5 jaar. In hoofdzaak gaat het hier om acteurs, waarvan een groot aantal vaker voor het gezelschap werkt. Er waren in 2018 15 medewerkers als stagiair bij TgO betrokken in totaal 3,18 fte. Ook waren er 20 vrijwilligers voor het gezelschap werkzaam in 2018, die gezamenlijk 1 fte invulden. Totaal biedt TgO derhalve werkgelegenheid aan 150 medewerkers in 34,8 fte.

Daarnaast zijn er nog tientallen medewerkers die in opdracht van het gezelschap werken en daarvoor een factuur zenden. Hier gaat het meestal om ontwerpers, schrijvers en theatertechnici. Niet zelden betreft het hier opdrachten voor enkele werkdagen.

Alle medewerkers worden conform de Cao Toneel & Dans beloond. Voor ZZP-ers gelden de cao-salarissen als basis voor de berekening van hun honorarium, waarbij die wordt vermeerderd met percentages voor vakantiegeld, verzekeringen en pensioen. Het gezelschap voldoet daarmee ruimschoots aan het kader dat de Fair Practice Code biedt voor loon naar werk in de culturele en creatieve sector.

Het ziekteverzuim over 2018 bedroeg 3,3 %. Vorig jaar was dit percentage nog 1,1. Er zijn vier medewerkers in 2018 langere tijd ziek geweest, waarvan er een nog altijd ziek is. De oorzaak ervan ligt buiten het gezelschap.

Twee medewerkers van de vaste formatie hebben een niet-Westerse afkomst, waaronder artistiek directeur Marcus Azzini.

In 2018 is tweemaal door de directie met de medewerkers van de vaste formatie vergaderd. De medewerkers kiezen collectief overleg met de directie boven een formele personeelsvertegenwoordiging. Naast afdelingsoverleg en productieoverleg waarin alle bij een productie betrokken disciplines bij elkaar komen, is er wekelijks een

stafvergadering waarin de afdelingshoofden samenkomen met de directie. Marcus Azzini en Ruud van Meijel overleggen als respectievelijk artistiek en zakelijk directeur eveneens eenmaal per week met elkaar.

In juni maakten de vaste medewerkers van het gezelschap een uitstapje naar Kasteel Het Nijenhuis in Wijhe met aansluitend een boottocht over de Overijsselse Vecht en een diner. Het nieuwe theaterseizoen werd in augustus op informele wijze geopend met een aangeklede borrel aan de rand van de Sint Jansbeek voor Huis Oostpool met alle vaste en tijdelijke medewerkers van dat moment en de raad van toezicht. De vrijdag voor Kerst was er een gezamenlijk Kerstdiner in Huis Oostpool met alle medewerkers en leden van de raad van toezicht.

1.3.2 Culturele diversiteit

Al meebewegend met de samenleving is culturele diversiteit in enkele jaren tijd een hot topic geworden voor Toneelgroep Oostpool. Terwijl het bewustwordingsproces in allerlei opzichten gaande is zijn er tegelijkertijd stappen gezet in de vorming van een beleid op dit gebied en in het concretiseren ervan. Zo is er bij de casting een groter kleurbewustzijn en heeft dit ook geresulteerd in meer acteurs op een toneel met een niet-westerse achtergrond. Ook worden andere, nieuwe verhalen onderzocht en is het onderwerp zelf tot toneel gemaakt, zoals met veel succes is gebeurd met de voorstellingenreeks *Allemaal Mensen*. In de Randstad leverde de voorstelling veel herkenning op, zowel in vrolijke als pijnlijke zin. Voor de provincie was het vooral een kennismaking met de problematiek. In Zutphen verzocht een oudere man na de voorstelling met een van de zwarte spelers te mogen praten. Hij had zich gerealiseerd nog nooit een zwart mens te hebben gesproken. In Hengelo realiseerde een bezoeker zich dat hij weliswaar homoparen tot zijn vrienden rekende, maar twee zoenende mannen toch wel ingewikkeld te vinden. De voorstelling adresseerde diversiteit op allerlei manier, maar liet vooral de worsteling zien en het ongemak om de andere mens echt te zien en de juiste woorden te vinden voor een respectvolle dialoog met elkaar.

Toneelgroep Oostpool is actief betrokken bij het project Theater Inclusief van de gezamenlijke BIS-gezelschappen en hun schouwburgen. Eind 2017 werd een nulmeting uitgevoerd naar de stand van zaken van culturele diversiteit binnen het gezelschap. Er zijn nog slagen te maken, maar de bedrijfscultuur binnen het gezelschap staat dat in elk geval niet in de weg. Binnenkort wordt intern een zogenaamde bias-training aan de medewerkers gegeven. Ondertussen gaf artistiek directeur Marcus Azzini, als Braziliaanse emigrant zonder Nederlands paspoort, zelf zo’n training aan meer dan honderd medewerkers van de gemeente Arnhem. Toneelgroep Oostpool trekt rondom het thema veel op met de gemeente waar inclusiviteit eveneens een belangrijk

item is. Het contact daarover loopt via de publiekswerker, Liselotte van der Feltz, die Toneelgroep Oostpool per mei 2018 heeft aangesteld en die tot taak heeft publieksgroepen met een cultureel diverse achtergrond bij het gezelschap te betrekken. Zij werkt ook samen met haar collega bij Stadstheater Arnhem in het ontwikkelen van instrumenten om tot een diverse samenstelling van het publiek te komen. Culturele diversiteit is kortom ‘werk in uitvoering’ bij Toneelgroep Oostpool.

1.3.3 Publiek

In deze subparagraaf wordt een toelichting gegeven bij het prestatieoverzicht zoals dat in de jaarrekening 2018 is opgenomen (zie paragraaf 3.5 Prestatieoverzicht 2018).

Reguliere voorstellingen

In 2018 werden 70.312 bezoekers ontvangen bij de voorstellingen en activiteiten van het gezelschap en die van gasten in Huis Oostpool. In 2017 werden er met 70.687 min of meer evenveel mensen verwelkomd. Het jaar ervoor werden 57.116 bezoekers geteld. Dat overstijgt ruim de voor 2018 begrote 53.500 bezoekers. Voor de subsidieperiode 2017-2020 als geheel is gemiddeld 55.000 bezoekers per jaar als doel gesteld. Ten opzichte van de begroting kwamen er in 2018 17.312 bezoekers meer. De publieksopkomst is voor het tweede jaar op rij zo’n 15.000 hoger dan begroot. Op de reguliere voorstellingen van TgO kwamen in 2018 49.444 bezoekers af. 193 minder dan in 2017 en 9.444 meer dan de begroting 2018. Gemiddeld per voorstelling zijn dat 145 bezoekers ten opzichte van 165 in 2017. Deze reguliere voorstellingen bestaan uit zowel groot gemonteerde voorstellingen voor het lijsttoneel van schouwburgen als uit producties voor de kleine en middenzalen van schouwburgen en theaters. Het gezelschap speelt veelvuldig in het eigen theater, Huis Oostpool, dat een vlakke vloertheater is van de midden categorie. TgO brengt beide type voorstellingen ook op (zomer)festivals, waaronder groot gemonteerde voorstellingen op locatie voor een groot publiek en relatief kleine voorstellingen voor een beperkte publiekscapaciteit, maar met een hoge uitvoeringsfrequentie zoals de voorstelling voor het zomerfestival de Parade waarvan TgO er dit jaar twee produceerde. In 2018 werden 20.243 bezoekers bij de groot gemonteerde voorstellingen geteld. Dat zijn er 3.760 minder dan in 2017. Bij de voorstellingen voor de kleine en middenzalen werden in 2018 45.739 bezoekers geteld. Dat zijn er 6.160 meer dan het jaar ervoor.

Schoolvoorstellingen

Het gezelschap maakt in coproductie met Theater Sonnevancq uit Enschede voorstellingen voor jongeren die op scholen spelen. In 2018 werden die bezocht door 16.538 leerlingen. Dat zijn er 2.593 meer dan in 2017. Begroot voor 2018 was 11.000. Per uitvoering zagen gemiddeld 60 leerlingen de voorstelling. In hoofdzaak wordt door TgO

gespeeld op scholen in Oost-Nederland. Het gaat in 2018 om 89 scholen voor voorgezet onderwijs waarmee wordt samengewerkt, 14 meer dan in 2017. In Overijssel werden deze voorstellingen door 6.090 leerlingen gezien. Dat is een toename van 3.213 leerlingen ten opzichte van 2017. In Gelderland waren dat er 8.051 waarvan 1.620 in Arnhem.

Diverse activiteiten en gastvoorstellingen

3.520 mensen namen in 2018 deel aan diverse activiteiten die openbaar toegankelijk waren. Het gaat om openbare repetities en workshops, maar voornamelijk inleidingen en nagesprekken bij voorstellingen. Op de voorstellingen in Huis Oostpool van andere gezelschappen dan TgO zelf kwamen in 2018 810 mensen af.

Oost-Nederland

In de subsidieperiode 2017-2021 wil Toneelgroep Oostpool het bezoek in Overijssel en Gelderland stimuleren naar driekwart van het totaal. In 2017 was dit aandeel 40%. In 2018 nam het toe naar 44%. Van de in totaal 65.982 bezoekers aan reguliere en school-voorstellingen werden er in 2018 28.713 in Oost-Nederland geteld. Vorig jaar waren dat er 25.583. En in 2016 waren het er 24.914. De publieksopkomst in Oost-Nederland is in 2018 toegenomen met 3.130 ten opzichte van 2017.

De Oost-Nederlandse publieksopkomst bestaat uit bezoekers aan reguliere voorstellingen en uit bezoekers van schoolvoorstellingen. Het bezoek aan reguliere voorstellingen steeg van 11.184 in 2016 via 13.799 in 2017 naar 14.572 in 2018.

Ook bij de schoolvoorstellingen in Oost-Nederland nam het bezoek toe. In 2018 werden 14.141 bezoekers geteld. In 2017 waren dat er nog 11.785. 2018 was een zeer succesvol jaar voor Toneelgroep Oostpool met een fors hogere output van producties en voorstellingen, een grote publieksopkomst en een mooi aandeel eigen inkomsten.

Opvallend is dat de groei in Oost-Nederlands bezoek met name buiten Arnhem plaatsvond. Vooral de stijging in het bezoek aan de schoolvoorstellingen in Overijssel valt op. Dat nam van 2.877 in 2017 toe tot 6.090 in 2018. Dit was het gevolg van veel speelbeurten van de voorstelling *Tranenstick of Dooie Hond*, waarbij acteurs in het klaslokaal spelen.

Het doel om driekwart van het bezoek aan de voorstellingen van TgO in Oost-Nederland te realiseren ligt nog niet binnen bereik. Dit heeft meerdere redenen, maar de belangrijkste oorzaak is juist de sterkte stijging van de publieksopkomst elders in het land. Dit drukt het relatieve aandeel van de eveneens, maar verhoudingsgewijze minder, toegenomen publieke belangstelling in Gelderland en Overijssel.

Jong publiek

Toneelgroep Oostpool streeft ernaar jonge mensen in toneel te interesseren. Naar schatting is de helft van alle bezoekers van Toneelgroep Oostpool jonger dan 25 jaar. Het gegeven dat TgO binnen de theatersector de meeste

gebruikers van de CJP-Cultuurkaart telt bevestigt dit beeld. Ook een analyse op basis van de bezoekerscijfers aan de BIS-gezelschappen vanuit Publiek.NL laat zien dat Tg Oostpool relatief veel jong publiek trekt bij de reguliere voorstellingen in de grote schouwburgen.

Zeker is dat 25% jonger is dan 19 jaar. Dit percentage is gebaseerd op het aantal bezoekers aan de schoolgebonden voorstellingen. Ook bij de reguliere voorstellingen en diverse activiteiten heeft het publiek een relatief jong profiel. Dit laat zich verklaren door de inspanningen die het gezelschap zich getroost om onder de jongeren die de schoolgebonden voorstellingen bezoeken ook belangstelling voor de rest van het aanbod te wekken, middels bijvoorbeeld de jaarlijkse coming-of-age voorstelling, de edities van Club Oostpool en door bijvoorbeeld ook te spelen op festivals. In Huis Oostpool zorgt de aanwezigheid van leden van het jongerenplatform JOOST en studenten van de theaterafdeling van het ROC Rijn IJssel en van ArtEZ Hogeschool voor de Kunsten voor een prettige mix van jong en oud.

Social media en marketingbereik

Het aantal unieke bezoekers aan de website toneelgroepoostpool.nl is met 88.121 lager dan in 2017 toen het er 107.063 waren. Echter, in 2018 is voor het eerst ervaring opgedaan met een speciale campagnewebsite om op het niveau van een individuele productie inzicht te krijgen in bezoekersgegevens. De website allemaalmensen.nl trok 15.456 bezoekers. Derhalve werden in totaal 103.577 unieke websitebezoekers bereikt, min of meer hetzelfde aantal als in 2017.

Het Facebookgebruik in Nederland kent een dalende lijn. Toch weet TgO in 2018 het aantal fans met 12.971 min of meer gelijk te houden aan het jaar ervoor toen het er 12.958 waren. Voor TgO is Facebook nog altijd het belangrijkste sociale medium. Online campagnes zijn steevast goed voor zo’n 400.000 views. Op Instagram steeg het aantal volgers van het gezelschap met 1.061 naar 4.408.

Het gezelschap is veelvuldig in de landelijke en regionale pers en media te vinden. De totale waarde van alle free publicity bedroeg met 966 plaatsingen in 2018 € 2.352.221. Het totale bereik hiervan komt op 132.643.434 views/lezers. De media-aandacht vertoont in 2018 een aantal opvallende pieken. De deelname van TgO aan het Open Huis van Muis en het cadeau van het jubilerende Oostpool aan Arnhem waren goed voor veel berichtgeving. Topscorer is de bekroning van de jongerenvoorstelling Princess met de Gouden Krekel.

1.3.4 Prestaties

In deze subparagraaf wordt een toelichting gegeven op het aantal producties en het aantal uitvoeringen dat van deze producties is gegeven. Zie het prestatieoverzicht 2018 zoals opgenomen in paragraaf 3.5.

Producties

In 2018 werden 19 producties gerealiseerd, waarvan er 9 nieuwe volledig eigen producties waren en 6 nieuwe coproducties. Er waren ook 4 hernemingen, waarvan er 1 een coproductie was. 5 producties waren groot gemonteerd met een capaciteit van meer dan 400 mensen per uitvoering. Alle overige 14 producties waren gericht op kleinere publieksgroepen en werden in vlakke vloertheaters, op scholen of op festivals gespeeld.

In totaal werden er ten opzichte van 2017 in 2018 2 producties minder gemaakt. Het aantal nieuwe producties was in 2018 gelijk aan het jaar ervoor. Het verschil zit in het aantal hernemingen. Dat waren er 2 meer in 2017.

In 2018 zijn er in vergelijking met de begroting 7 producties meer gemaakt. Dit forse verschil wordt veroorzaakt door een wijziging in de systematiek van het ministerie van OCW waardoor producties als de jaarlijkse coming-of-age voorstelling met jongeren, de productie met de derdejaars toneelschool-studenten van ArtEZ en projecten als Club Oostpool nu als volwaardige producties worden meegeteld. Het hogere aantal hernemingen in 2018 ten opzichte van de begroting komt omdat daarin geen voorschot is genomen op de mogelijke uitverkiezing van producties van TgO voor herneming tijdens het Nederlands Theaterfestival of de incidentele herneming van producties op verzoek van schouwburgen.

Uitvoeringen

Van deze 19 producties werden in 2018 totaal 635 uitvoeringen gegeven, waarvan 341 reguliere voorstellingen en 294 schoolgebonden voorstellingen. Begroot waren 225 reguliere en 180 schoolgebonden voorstellingen.

Ten opzicht van 2017 zijn er in 2018 41 reguliere voorstellingen meer gespeeld, waarvan 15 meer in Oost-Nederland en 35 meer in de rest van het land. Er werd in 2018 met twee voorstellingen deelgenomen aan zomerfestival de Parade, wat de toename verklaart.

Het aantal schoolvoorstellingen steeg eveneens van 232 in 2017 naar 294 in 2018. Dat is een toename van 62 voorstellingen en 114 voorstellingen meer dan begroot. Het grote verschil ten opzichte van 2017 en ook ten opzicht van de begroting wordt veroorzaakt door 90 speelbeurten van de acteurs in de klasvoorstelling *Tranenstick of Dooie Hond*. Hiervan werden in 2017 slechts 8 uitvoeringen gegeven als gevolg van beperkte beschikbaarheid van de acteurs. In 2018 werd de voorstelling ingestudeerd met een poel van acteurs waardoor eenvoudiger aan de vraag van de scholen kon worden voldaan.

Oost-Nederland

Van de 341 reguliere voorstellingen vonden er 124 in Oost-Nederland plaats: 84 in Arnhem plaats, 19 in de rest van Gelderland en 21 in Overijssel. In de rest van Nederland werd 217 keer gespeeld. Er werden in 2018 41 reguliere voorstellingen meer gespeeld dan in 2017, waarvan er 26 buiten Oost-Nederland werden uitgevoerd.

Van de 294 schoolgebonden voorstellingen werden er 277 in Oost-Nederland gespeeld: 30 uitvoeringen in Arnhem, 118 in de rest van Gelderland en 129 in Overijssel. In de rest van Nederland werden er 17 voorstellingen gehouden. Vorig jaar werden er in Overijssel slechts 48 voorstellingen op scholen gespeeld. Het meer bespelen van deze provincie is een speelpunt binnen het beleid.

In 2018 werd 64 % van alle voorstellingen van TgO in Oost-Nederland gespeeld en 36 % in de rest van Nederland. In 2017 was dit nog 59 % en 41 %. Van het publiek komt 44 % uit Oost-Nederland en dus 56 % van alle bezoekers wordt in de rest van Nederland bereikt. Zie subparagraaf 1.3.3 Publiek.

Gemiddeld gezien lijken de voorstellingen in Oost-Nederland minder publiek te trekken dan in de rest van het land, maar deze conclusie is onjuist vanwege het grote aandeel voorstellingen op scholen dat slechts 60 bezoekers per uitvoering kan herbergen en daarmee altijd vol zitten.

Diverse activiteiten en gastvoorstellingen

Naast de reguliere en schoolgebonden voorstellingen werden in 2018 ook 118 activiteiten ontwikkeld, allen openbaar toegankelijk en meest met een educatief karakter. Dit aantal is vergelijkbaar met 2017 toen er 106 van dergelijke activiteiten waren. Begroot waren 50 activiteiten per jaar. Huis Oostpool was ontvangend theater voor 14 gastvoorstellingen in 2018, 4 minder dan in 2017.

1.3.5 Partners

Toneelgroep Oostpool staat midden in de samenleving. Dat komt niet alleen tot uitdrukking in de voorstellingen zelf, maar blijkt ook uit het grote aantal overheden, organisaties, bedrijven en personen waarmee op allerlei manieren en in een wisselende verbanden en intensiteit wordt gewerkt. Niet alleen worden jaarlijks veel professionals bij de productie van voorstellingen betrokken, maar wordt ook met tientallen schouwburgen, theaters en festivals samengewerkt. Daarnaast zijn er allerlei toeleverende bedrijven bij Toneelgroep Oostpool betrokken; van de horeca in Huis Oostpool tot het vervoer van acteurs na de voorstelling.

Huis Oostpool

De belangrijkste partner voor Toneelgroep Oostpool is de Stichting Toneelhuis Arnhem. Deze stichting is eigenaar van Huis Oostpool en van het repetitiegebouw. Alle drie de

bestuurders van de Stichting Toneelhuis Arnhem zijn ook toezichthouder bij Toneelgroep Oostpool. Er bestaat geen formeel zeggenschap tussen beide stichtingen. Wel maakt de Stichting Toneelhuis Arnhem gebruik van de administratieve infrastructuur van de toneelgroep en is er een rekeningcourantverhouding met elkaar. De Stichting Toneelhuis Arnhem stelt een eigen jaarrekening op.

Huis Oostpool is een rijksmonument. Het bestaat uit een theaterzaal met 220 zitplaatsen op een tribune, een foyer met bijbehorende faciliteiten, een kleine repetitiestudio, een kostuumatelier en kantoren. In het repetitiegebouw - om de hoek bij Huis Oostpool - zijn twee grote repetitielokalen, een kleine keuken en een berging. Daarnaast huurt het gezelschap van een derde partij aan de rand van de stad een pakhuis waar decors en kostuums worden opgeslagen en waar ook een werkplaats is voor hout- en metaalbewerking t.b.v. decors.

Van deze faciliteiten profiteert niet alleen Toneelgroep Oostpool zelf. In Arnhem gevestigde professionele toneelgezelschappen, die door het landelijke Fonds Podiumkunsten middels subsidie zijn erkend, kunnen gratis gebruik maken van de repetitieruimte van het gezelschap. Zie ook subparagraaf 1.2.4 Gastvoorstellingen in Huis Oostpool.

Coproducenten

Opnieuw werkte TgO veelvuldig met anderen samen aan de productie van voorstellingen:

- Binnen de vaste alliantie met Theater Sonnevancx in Enschede werden twee trailervoorstellingen voor jongeren gecoproduceerd – *Princess* en *Kids* – die in hoofdzaak op scholen in Oost-Nederland werd gespeeld. Ook werden in gezamenlijkheid de voorstelling *Bromance* hernomen.
- Het Nationale Theater en Toneelgroep Oostpool delen tot en met 2020 regisseur Jeroen De Man, die bij beide gezelschappen zijn talent als maker voor de grote zaal ontwikkelt. In 2018 maakt hij het grootschalige zomerspektakel *Ondine* en de kleinschalige vlakke vloervoorstelling *Cinema*. Beide voorstellingen waren coproducties tussen het HNT en TgO.
- Jaarlijks maakt Toneelgroep Oostpool een coming-of-age voorstelling met jongeren uit Oost-Nederland. Heel regelmatig wordt daarin samengewerkt met Introdans. Ook *Lenteritueel*/kwam op die manier tot stand. Voorheen werden de coming-of-age voorstellingen altijd in Arnhem gemaakt en gespeeld. In 2018 werd gekozen om dat in Apeldoorn en Deventer te doen in samenwerking met de schouwburgen aldaar. Het ‘exporteren’ van dit jaarlijkse project past in het streven om als Toneelgroep Oostpool meer zichtbaar te zijn in het Oosten en de banden met de podia in deze regio aan te halen.

- Vanuit de samenwerking binnen de Lauwersgracht Alliantie ontstond het plan om met de gezamenlijke partners een productie te realiseren. Het Gelders Orkest, Introdans, Musis & Stadstheater Arnhem en Toneelgroep Oostpool tekenden voor *Kogelvis*, dat met veel succes op locatie in de gerenoveerde Muzenzaal van Musis Sacrum werd opgevoerd en later in de selectie van het Nederlands Theaterfestival kwam als beste locatie-voorstelling van het seizoen 2017-2018.
- Met de schouwburgen in Arnhem, Zwolle en Breda werden in 2018 minifestivals rondom het aanbod van Toneelgroep Oostpool ontwikkeld. Deze festivals zijn een manier om extra aandacht bij het publiek op het gezelschap te vestigen.
- Na de succesvolle samenwerking tussen Marcus Azzini en Wende Sniijders in het vorige seizoen zette die zich voort rond de projecten *Kaleidoscoop* van Wende in Carré en *De Zeven Hoofdzonden* in het Concertgebouw.
- Opnieuw werkte TgO samen met het Nederlands Theaterfestival waarvoor Marcus Azzini de regie van het gala verzorgde.

Sponsors en subsidiegevers

Naast inkomsten uit het spelen van voorstellingen wordt de werking van Toneelgroep Oostpool in hoofdzaak mogelijk gemaakt door het Ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap, de provincies Gelderland en Overijssel en de gemeente Arnhem.

Dirkzwager advocaten & notarissen en Rabobank Arnhem en Omstreken zijn vaste samenwerkingspartners vanuit het bedrijfsleven. Zij hechten aan de vestiging in Arnhem van topinstellingen op het gebied van de kunsten en steunen daarom ook Introdans en Het Gelders Orkest. Helaas werd de sponsorrelatie door twee bedrijven met TgO (en ook met de andere BIS-gezelschappen in Arnhem) beëindigd om reden van een directiewisseling en de opsplitsing van een onderneming. Het laat jammerlijk zien dat dergelijke middelen altijd aanvullend en incidenteel zijn en nooit de bijdragen van de overheden kunnen vervangen.

Lauwersgracht Alliantie

Begin januari 2016 werd een intentieverklaring getekend voor onderzoek naar nauwere samenwerking tussen Stadstheater Arnhem en de BIS-gezelschappen Introdans, Het Gelders Orkest en Toneelgroep Oostpool. Binnen deze ‘Lauwersgracht Alliantie’ wordt onderzocht op welke wijze deze instellingen meer en beter kunnen samenwerken rond de productie en presentatie van podiumkunsten. In de loop van 2018 is de Stichting Lauwersgracht Alliantie opgericht van waaruit de partners gezamenlijk projecten initiëren die samenwerking bevorderen. De gezamenlijke coproductie *Kogelvis* is hier een voorbeeld van.

Bij alle betrokken instellingen leven bovendien vraagstukken rond de huisvesting. Specifiek voor Toneelgroep Oostpool gaat het om verbetering van de logistieke situatie met

betrekking tot laden en lossen van decors bij Huis Oostpool en om vervanging van het tijdelijke repetitiegebouw voor een structurele oplossing.

Na de zomer van 2018 is een studie gestart waarin onderzocht wordt of het haalbaar is Introdans en Toneelgroep Oostpool te huisvesten in een uitbreiding van het te renoveren Stadstheater. Dit samenwonen kan de samenwerking tussen deze organisaties op allerlei niveaus stimuleren en het begrip ‘stadstheater’ laden. Het is ook belangrijk om gelijke tred te houden met ontwikkelen elders in het land waar gezelschappen en theaters zijn samengegaan om de productie en presentatie van podiumkunsten met meer effect te organiseren. Eind 2018 hebben de Alliantie-partners de tussenrapportage ‘Een huis voor iedereen’ afgerond met daarin een gezamenlijke visie op de meerwaarde van het samenwonen en de ambities die zij daarmee hebben. Tegen de zomer van 2019 wordt de financiële onderbouwing van verschillende scenario’s opgeleverd. Het college van Burgemeester en Wethouders van de gemeente Arnhem heeft in het coalitieakkoord structureel middelen gereserveerd om aan de huisvestingsvragen van de partners in de Lauwersgracht Alliantie te voldoen.

1.3.6 Ondernemerschap

De eigen inkomsten van Toneelgroep Oostpool bedroegen in 2018 € 1.194.780. Ze zijn daarmee € 101.280 hoger dan begroot, maar € 99.970 lager dan in 2017. De daling ten opzichte van vorig jaar is grotendeels het gevolg van lagere publiekskomsten. Er werden in 2018 minder producties gemaakt dan in 2017 en bovendien waren ze anders van aard met lagere entreprijzen.

	2018	2017	2016	2015	2014
eigen inkomsten*	1.175.846	1.287.750	980.316	1.203.048	996.684

*genoemde bedragen zijn exclusief verstrekte vrijkaarten.

Ondernemerschap wordt in de sector beoordeeld aan de hand van de verhouding eigen inkomsten ten opzichte van ontvangen overheidssubsidies. In 2018 werd 36,2% aan eigen inkomsten behaald. In 2017 was dit percentage nog 40,5%. De afname in 2018 is naast lagere eigen inkomsten ook het gevolg van een toename met € 72.200 van de ontvangen subsidies van de overheden. Voor 2017 t/m 2020 wordt naar gemiddeld 35 % gestreefd. De norm is 23,5%. Over de periode 2013 t/m 2016 realiseerde TgO 33,1 % aan eigen inkomsten.

	2018	2017	2016	2015	2014
% eigen inkomsten	36,2	40,5	31,4	39,1	33,1

1.3.7 Risicobeheer

Zoals elke organisatie heeft ook Toneelgroep Oostpool te maken met een veelheid aan risico’s van een zeer uiteenlopende aard. Het gaat om een bundeling van strategische, operationele en artistieke risico’s, die elk met een combinatie van kans en (financiële) impact gevolgen kunnen hebben voor de bedrijfsvoering. De mate waarin deze risico’s kunnen worden geaccepteerd hangt zowel af van de mogelijkheden om deze met bepaalde maatregelen te verminderen (verzekeringen, back-up processen, administratieve controlemechanismen, procedures e.d.) als van het weerstandvermogen van de organisatie.

In 2018 is een eerste gestructureerde risico-inventarisatie uitgevoerd, waaruit blijkt dat het overgrote deel van de operationele risico’s die het gezelschap loopt op een adequate manier is afgedekt. Het grootste strategische risico is gelegen in de continuïteit van de financiering door de betrokken overheden. Gezien de langdurige bestaansgeschiedenis van het gezelschap en de opname in de landelijke basisinfrastructuur (BIS) voor de kunsten, maar vooral het feit dat Toneelgroep Oostpool ruimschoots aan de met de overheden overeengekomen prestatiecriteria voldoet, maakt dat dit risico als relatief beperkt kan worden beschouwd.

Blijft over het risico dat een relatief kleine organisatie als Toneelgroep Oostpool afhankelijk is van de beschikbaarheid en kwaliteit van de medewerkers, zowel in de artistieke als in de ondersteunende functies. TgO werkt met een grote flexibele schil van medewerkers, die met enige regelmaat voor het gezelschap werkzaam zijn. Bij eventuele tijdelijke uitval van de vaste medewerkers kan op deze mensen een beroep worden gedaan. Daarnaast is er een groot bewustzijn omtrent de werkdruk en wordt vanuit de planning van producties getracht dit te verminderen.

Dit risicoprofiel in relatie tot het aanwezige eigen vermogen maakt dat de continuïteit van de organisatie ook bij onverhoopte en onverwachte gebeurtenissen niet in gevaar zal komen.

1.3.8 Financiën

In deze paragraaf wordt een toelichting gegeven op de financiële resultaten en stand van zaken ultimo 2018, zoals weergegeven in hoofdstuk 3. Enkelvoudige jaarrekening 2018.

De in de jaarrekening opgenomen begroting is de normbegroting voor 2017 en 2018 uit het beleidsplan 2017 t/m 2020. Ten opzichte van deze normbegroting wijken de werkelijke cijfers soms sterk af, waardoor het lijkt alsof de inkomsten en uitgaven niet in de hand zijn. Het gezelschap werkt met een jaarbudget dat is toegespitst op wat daadwerkelijk allemaal wordt ondernomen.

De grote afwijkingen in prestaties en publieksopkomst in 2018 ten opzichte van dat wat was begroot (en wat in 2017 werd gerealiseerd) verklaart voor een belangrijk deel de verschillen. Ook de subsidies wijken jaarlijks flink af vanwege het al dan niet toevoegen van zogenaamde arbeidsvoorwaardenmiddelen door het ministerie van OCW en de ophoging van de subsidies door alle betrokken overheden met een indexering voor loon- en prijsstijgingen.

Baten

De totale baten uit opbrengsten en subsidies bedroeg over het afgelopen jaar € 4.442.674. Dat is € 267.674 hoger dan de € 4.175.000 die in de normbegroting was opgenomen en € 27.770 minder dan vorig jaar, toen in totaal € 4.470.444 aan baten werden ontvangen.

De totale eigen inkomsten bedroegen in 2018 € 1.194.780. Dat is € 101.280 meer dan de normbegroting, maar € 99.970 minder dan in 2017. In dat jaar stegen de publieks-inkomsten met € 875.751 tot een recordhoogte. In 2018 kwamen de inkomsten uit het spelen van voorstellingen uit op € 778.863. Dat is € 78.863 meer dan de € 700.000 uit de normbegroting.

De sponsorinkomsten kwamen in 2018 uit op € 27.000. In 2017 bedroegen die nog € 44.000. Er was hiervoor € 50.000 begroot.

De inbreng van coproducenten was in 2018 met € 321.268 min of meer gelijk aan vorig jaar en € 37.768 hoger dan het begrote bedrag van € 283.500.

De indirecte opbrengsten bestaan voor het grootste deel uit inkomsten uit detachering van medewerkers. In 2018 werd € 55.693 aan indirecte opbrengsten genoteerd. Dat is vrijwel gelijk aan het bedrag in 2018 en € 18.193 hoger dan de normbegroting.

De bijdragen vanuit private middelen stegen van € 4.776 in 2017 naar € 11.956 in 2018, maar zijn € 10.544 lager dan begroot.

De totale subsidies en bijdragen van overheden kwamen in 2018 uit op € 3.247.894. Dat is € 166.394 hoger dan de normbegroting en € 73.450 meer dan in 2017.

Lasten

De totale lasten bedroegen in 2018 € 4.331.792 tegen € 4.512.868 in 2017 en € 4.175.000 volgens de normbegroting. Dat is € 156.792 hoger dan begroot en € 181.076 lager dan in 2017.

De beheerlasten bedroegen in 2018 € 835.517 en zijn € 64.483 lager dan de normbegroting en € 17.065 gestegen ten opzichte van 2017. Zowel de materiële als de personele beheerslasten pakken lager uit dan begroot.

De totale activiteitenlasten waren met € 3.496.275 lager dan in 2017. Toen bedroegen deze lasten € 3.694.416.

De normbegroting is € 3.275.000. Er werden in 2018 7 producties meer gemaakt dan begroot en er werden 230 voorstellingen meer gespeeld dan begroot. Zowel de materiële als personele activiteitenlasten pakten hoger uit.

Resultaat
Het saldo uit gewone bedrijfsvoering over 2018 is € 110.882 positief. In 2017 werd een resultaat genoteerd van € 42.424 negatief. Het saldo van rentebaten en -lasten maakt dat het uiteindelijke exploitatieresultaat op € 108.090 uitkomt. Dat is 2,5% van de totale exploitatie.

Totale eigen vermogen
Het bovengenoemde exploitatiesaldo wordt toegevoegd aan de algemene reserve waarbij er een bestemmingsreservering van € 100.000 wordt opgenomen voor de hoge kosten en risico's van twee uitzonderlijke en grootschalige (muziek) theaterproducties die in 2020 zijn voorzien in het kader van het Holland Festival en in het Amsterdamse Bos. Samen met de bestemmingsfondsen voor de respectievelijke overheden neemt het totale eigen vermogen toe van € 153.934 eind 2017 naar € 262.024 eind 2018.

Solvabiliteit
Het solvabiliteitspercentage (eigen vermogen/totaal vermogen*100%) bedraagt per ultimo 2018 32,6%. In 2017 was dit 25%. Het Ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap hanteert 10% als een kritische grens voor culturele instellingen.

Liquiditeit
De liquiditeit wordt beoordeeld aan de hand van de current ratio (vlottende activa / kort vreemd vermogen). Deze ratio bedraagt ultimo 2018 1,36. Eind 2017 was dit kencijfer 1,15. Het Ministerie houdt 1,3 als kritische grens aan. Het gaat hier om een momentopname per 31 december van elk jaar. TgO ervaart door het jaar heen geen liquiditeitsproblemen. Het eigen vermogen waarover het gezelschap beschikt is hiervoor een belangrijke verklaring, net als de regelmatige bevoorschotting van de subsidies door de overheden gecombineerd met een constante monitoring van de liquiditeit.

1.3.9 Vooruitblik 2019

Toneelgroep Oostpool werkt in 2019 aan de hand van de normbegroting die voor dat jaar en 2020 van toepassing is. Deze begroting is opgenomen als paragraaf 3.10 in de jaarrekening.

Er worden in 2019 7 nieuwe eigen producties gemaakt plus 7 nieuwe coproducties en er worden in elk geval 4 eigen producties hernomen. 3 nieuwe eigen producties spelen in de grote zalen van de schouwburgen. Er zijn 700 voorstellingen en activiteiten voorzien en er worden 65.000 bezoekers verwacht. Het gezelschap sorteert daarmee opnieuw een hogere output en een groter bereik dan is voorgenomen in het beleidsplan 2017-2020.

Arnhem, 18 maart 2019

Bestuur Stichting Toneelgroep Oostpool

Marcus Azzini,
artistiek directeur

Ruud van Meijel,
zakelijk directeur

2. VERSLAG VAN DE RAAD VAN TOEZICHT

De raad van toezicht heeft tot taak toezicht te houden op het beleid van het bestuur en op de algemene gang van zaken in de Stichting Toneelgroep Oostpool. Hij staat de beide directieleden met raad terzijde. Bij de vervulling van zijn taak richt de raad van toezicht zich naar het belang van de stichting. Daarbij is de raad van toezicht de werkgever van het bestuur. De raad van toezicht is zich bewust van de maatschappelijke rol van Toneelgroep Oostpool en probeert in de respectieve netwerken van zijn leden aandacht te vragen voor die belangrijke rol.

Onze raad bestaat uit vijf leden en kent een rooster van aftreden dat hieronder is weergegeven. Aangegeven is wanneer bij herbenoeming de termijn eindigt. In overeenstemming met de Governance Code Cultuur houdt de raad van toezicht een zittingsduur aan voor zijn leden van tweemaal vier jaar. De datum 1 juli is gekozen met het oog op een zekere flexibiliteit. In principe blijft een vertrekkend lid van de raad aan tot zijn of haar opvolger is gevonden.

naam	functie	geboren	1e benoeming	1e termijn	2e termijn
Karen Verkerk	voorzitter	1965	1 januari 2017	1 juli 2021	1 juli 2025
Jacqueline Cramer	secretaris	1951	1 januari 2011	1 juli 2015	1 juli 2019
Elze Meijering	penningm.	1957	1 januari 2018	1 juli 2022	1 juli 2026
Janine Brogt	lid	1947	1 januari 2010	1 juli 2014	1 juli 2018
Rinske van Heiningen	lid	1970	1 oktober 2017	1 juli 2022	1 juli 2026
Christiaan Mooij	lid	1973	1 september 2018	1 juli 2023	1 juli 2027

In verband met de beëindiging van de tweede zittingsduur van Janine Brogt is gezocht naar een opvolger met ervaring op het artistieke vlak. Deze opvolging is gevonden in de persoon van Christiaan Mooij regisseur en artistiek coördinator van Theater de Meervaart. Hij heeft onder meer de regieopleiding van de Amsterdamse Hogeschool voor de Kunsten gevolgd en is betrokken bij uiteenlopende projecten op het gebied van toneel, interdisciplinaire theater en bijzondere projecten. Hij werkt eveneens als artistiek adviseur bij het Rotterdams Centrum voor Theater. Bij Theater de Meervaart is hij als artistiek coördinator medeverantwoordelijk voor het artistieke beleid. Tevens is hij adviseur bij het Fonds Podium Kunsten.

De raad van toezicht vergadert vijf maal per jaar op basis van een jaaragenda. Op deze manier borgen we dat alle te bespreken onderwerpen aan de orde komen en ook

duidelijk is welke informatie, wanneer door het bestuur aan de raad van toezicht beschikbaar moet worden gesteld. Daarnaast zijn wij als leden zoveel mogelijk aanwezig bij premières en bij andere bijeenkomsten van het gezelschap. Ook komt het voor dat in de vergaderingen van de raad van toezicht afdelingshoofden gevraagd worden presentaties te verzorgen. In voorkomende gevallen leggen leden van de raad van toezicht en de zakelijk directeur gezamenlijk bezoeken af aan stakeholders, zoals overheden. In het jaar 2018 hebben de zakelijke directeur en de voorzitter van de raad van toezicht het overleg met de wethouder van de gemeente Arnhem weer opgepakt. Indien nodig kan de voorzitter van de raad van toezicht de zakelijk directeur vervangen bij overleggen met de overheden, met name indien dat van belang is voor het initiatief Alliantie Lauwersgracht.

Naast de statuten van Stichting Toneelgroep Oostpool is er een reglement voor de Raad van Toezicht, waarin verantwoordelijkheden en bevoegdheden van zijn leden nader zijn uitgewerkt. Wij hanteren de Governance Code Cultuur en passen de negen principes van goed bestuur toe. Eenmaal per jaar wordt de code besproken en bekeken in hoeverre het besturingsmodel nog voldoet. Aangezien Toneelgroep Oostpool een professioneel BIS-gezelschap is, is naar de mening van bestuur en raad van toezicht het huidige raad van toezicht model passend. De raad van toezicht was zich er in het jaar 2018 van bewust dat de Governance Code Cultuur werd gewijzigd. Zijn voorzitter heeft zitting gehad in een van de klankbordgroepen bij de totstandkoming van deze code. De nieuwe Governance Code Cultuur is eind 2018 gepresenteerd. In het jaar 2019 zal de nieuwe Governance Code Cultuur in een van de vergaderingen van de raad van toezicht centraal staan en met het bestuur worden besproken.

Ook gedurende het jaar 2018 heeft de Alliantie Lauwersgracht de nodige aandacht gehad van de raad van toezicht. Dit bestuurlijk initiatief dat ten doel heeft de positie van Arnhem als culturele hoofdstad van Oost-Nederland te versterken wordt door het nieuwe college van bestuur van de gemeente Arnhem ondersteund. De raad van toezicht is verheugd dat de gesprekken tussen de directieleden van de betrokken top-instellingen binnen de Arnhemse culturele infrastructuur, bestaande uit het Stadstheater en Musis Sacrum als podia aan de ene kant en de producerende instellingen in de vorm van Het Gelders Orkest, Introdans en Toneelgroep Oostpool aan de andere kant in goed overleg en met het nodige enthousiasme verlopen. Ook steunt zij bestuur en organisatie van Toneelgroep Oostpool in de betrokkenheid bij dit initiatief. De raad van toezicht wordt door de zakelijk directeur waar nodig op de hoogte gehouden van ontwikkelingen. De raad houdt echter, net als het bestuur, de eigen belangen van Toneelgroep Oostpool voor ogen.

Evaluatie eigen functioneren

Ook in het jaar 2018 is het eigen functioneren van de raad van toezicht geëvalueerd, hetgeen tot een overwegend positief beeld heeft geleid. Door een groot aantal wisselingen van de leden van de raad van toezicht bestaat er wel behoefte aan een her-evaluatie van taken en bevoegdheden en herpositionering van de toezichhoudende rol. Besloten is dit in een van zijn vergaderingen in 2019 te bespreken waarin ook de Cultural Governance Code aan de orde komt.

Inhoud

Onze vergaderagenda kent een aantal vaste onderwerpen, die worden voorbereid door het bestuur. Het bestuurslid dat is belast met de artistieke leiding licht de plannen, realisatie en evaluatie toe van de diverse producties. De keuze van het soort productie (grote zaal, kleine zaal, educatief) wordt steeds afgeleid van het beleidsplan voor de vigerende periode van vier jaar. Voor dit verslag is dat het beleidsplan 2017 t/m 2020 dat in 2016 door de subsidiegever is geaccepteerd. In het beleidsplan zijn onderbouwde keuzes gemaakt ten aanzien van grote en kleine zaal producties, educatief en jeugdtheater, aantallen voorstellingen en aantallen bezoekers. Dit leidt dan tot een meerjarige normbegroting die steeds als basis dient voor de geprognoseerde en werkelijk behaalde resultaten. De invulling van de productie, de regisseur, de spelers, vormgeving en dergelijke is de verantwoordelijkheid van de artistieke leiding van Toneelgroep Oostpool. Als raad van toezicht nemen wij kennis van de plannen en van de realisatie, maar bemoeien wij ons niet met de artistieke keuzes. Wij krijgen tweemaal per jaar financiële kwantitatieve rapportages van de individuele producties en bespreken de werkelijke scores in vergelijking met de normbegroting en productieplan, mede aan de hand van publiciteit en eigen ervaringen.

Ten aanzien van de activiteiten van de organisatie in zijn geheel, spreken wij intensief over de financiële situatie, keuren het jaarlijkse werkbudget goed, bespreken de feitelijke realisatie in vergelijking met dit budget en de normbegroting zoals die ten grondslag ligt aan de subsidie-toezeggingen en stellen, na kennisneming van de rapportering van de externe accountant, de jaarrekening en het jaarverslag vast. Ook nemen we kennis van eventuele feedback van belangrijke stakeholders, zoals de subsidiegevers en de Raad voor Cultuur. Het is onze taak om er op toe te zien dat de kernactiviteiten van het gezelschap zonder gevaar voor continuïteit kunnen worden uitgevoerd. De raad van toezicht is verheugd dat de financiële positie van de stichting stabiel is.

Het jaar 2018 was wederom een succesvol jaar voor het gezelschap. De bezoekersaantallen zijn opnieuw fors hoger dan begroot. De artistieke waardering van het gezelschap is groot. De artistieke lijn die over een groot aantal jaren is uitgezet oogst succes. De productie *Romeo en Julia* en de voorstellingenreeks *Allemaal Mensen* kreeg grote waardering bij pers en publiek. Juist in de grote zaal vond *Allemaal Mensen* weerklink en lijkt het gezelschap een nieuwe manier te hebben gevonden om het schouwburgpubliek aan te spreken. Ook de coproductie *Kogelvis* die in samenwerking met Alliantiepartners tot stand kwam heeft hoge waardering geoogst.

De raad van toezicht is zich ervan bewust dat door het grote aantal producties van Toneelgroep Oostpool de druk op de organisatie groot is. Een klein team is verantwoordelijk voor een kwalitatief hoogstand, en groot aantal producties met een divers karakter qua aard en omvang. Dat is een buitengewone prestatie, waarvoor veel waardering bestaat, maar ook blijvende aandacht behoef

Twee leden van onze raad hebben de jaarlijkse evaluatiegesprekken met de beide bestuurders gevoerd. Hierbij wordt gesproken over de aansturing van de organisatie, de uitkomst van de halfjaarlijkse personeelsbijeenkomsten (er is geen ondernemingsraad of medezeggenschapsorgaan), ziekteverzuim en eventuele oorzaken, de follow-up van afspraken, de ontwikkelingsmogelijkheden en de beloning. Aangezien Janine Brogt tevens als klankbord van de artistiek directeur fungeerde, is haar opvolging in goed overleg met de artistiek directeur tot stand gekomen.

In 2018 is een begin gemaakt met de inrichting van een beleid omtrent risicomanagement. Er is een eerste inventarisatie uitgevoerd van zowel de risico's als van de genomen en nog te nemen beheers-maatregelen. In 2019 wordt dit verder uitgewerkt.

Jaarverslag en jaarrekening 2018

Zoals elk jaar heeft onze penningmeester het afsluitende gesprek met de externe accountant bijgewoond en kunnen constateren dat er geen grote aandachtspunten zijn die opvolging behoeven en dat er geen onverwerkte controleverschillen zijn. Dit sternt tot tevredenheid.

Wij hebben kennisgenomen van zowel het jaarverslag van het bestuur en van de door hen opgestelde jaarrekening over 2018, die sluit met een positief exploitatieresultaat van € 108.090 terwijl een nihil resultaat was begroot, als ook van de goedkeurende verklaring van onze externe accountant Kamphuis & Berghuizen. De jaarrekening hebben wij ongewijzigd vastgesteld.

De raad van toezicht is trots op het bestuur, de vaste en tijdelijke medewerkers van Toneelgroep Oostpool die de in dit verslag genoemde deze prestaties weten te bewerkstelligen. Het enthousiasme en de werkracht is groot. Wij wensen hen voor 2019 wederom een heel succesvol jaar toe.

Arnhem, 18 maart 2019

Raad van toezicht stichting Toneelgroep Oostpool

Karen Verkerk, *voorzitter*
Jacqueline Cramer, *secretaris*
Elze Meijering, *penningmeester*
Rinske van Heiningen
Christiaan Mooij

3. JAARREKENING 2018

Stichting Toneelgroep Oostpool

Vastgesteld op 18 maart 2019 te Arnhem

3.1 Balans per 31 december 2018 na voorstel resultaatverdeling

ACTIVA			31-dec-18		31-dec-17
I	Immateriële vaste activa		-		-
II	Materiële vaste activa		68.967		85.391
	- Inventaris en inrichting	17.269		18.733	
	- Andere vaste bedrijfsmiddelen	51.698		66.658	
III	Financiële vaste activa		-		-
Totale Vaste Activa			68.967		85.391
I	Voorraden		149.023		180.332
	- Onderhanden activiteiten	148.473		179.782	
	- Overige voorraden	550		550	
II	Vorderingen		214.152		215.500
	- Debiteuren	65.502		40.763	
	- Rek. Courant St. Toneelhuis Arnhem	69.993		60.778	
	- Rek. Courant CNA-CEA	1.223		-	
	- Belastingen	25.633		44.377	
	- Overlopende activa	45.151		66.682	
	- Overige vorderingen	6.650		2.900	
III	Liquide middelen		369.372		142.032
Totale Vlottende Activa			732.547		537.864
TOTALE ACTIVA			801.514		623.255

PASSIVA			31-dec-18		31-dec-17
I	Algemene reserve		81.678		79.502
	- Stichtingskapitaal	4		4	
	- Reserve	81.674		79.498	
II	Bestemmingsfonds subsidiegevers		80.346		74.432
	Ministerie van OC&W	69.792		64.648	
	Provincie Gelderland	6.359		5.890	
	Provincie Overijssel	2.604		2.419	
	Gemeente Arnhem	1.591		1.475	
III	Bestemmingsreserve		100.000		-
Totale Eigen Vermogen			262.024		153.934
I	Schulden		508.187		430.259
	- Leveranciers	92.935		198.856	
	- Belastingen	68.445		58.945	
	- Pensioenen	14.265		3.878	
	- Overige schulden	332.542		168.580	
II	Vooruitontvangen subsidies / bijdragen		31.303		39.062
	- Overige subsidies / bijdragen	31.303		39.062	
Totale Kortlopende Schulden			539.490		469.321
TOTALE ACTIVA			801.514		623.255

3.2 Exploitatierekening 2018

BATEN		Resultaat 2018		Begroting 2018		Resultaat 2017	
1	Publieksinkomsten binnenland totaal		778.863		700.000		875.751
2	Recette	70.173				56.941	
3	Uitkoop	245.673				205.403	
4	Partage	390.511				550.880	
5	Overige publieksinkomsten	72.506				62.527	
6	Publieksinkomsten buitenland		-				-
7	Totale publieksinkomsten		778.863		700.000		875.751
8	Sponsorinkomsten		27.000		50.000		44.000
9	Vergoedingen coproductent		321.268		283.500		314.232
11	Totaal overige directe inkomsten		348.268		333.500		358.232
12	Totaal directe inkomsten		1.127.131		1.033.500		1.233.983
13	Indirecte inkomsten		55.693		37.500		55.991
14	Private midd. particulieren/vrienden	11.956				4.776	
18	Totale bijdragen uit private middelen		11.956		22.500		4.776
19	Totaal eigen inkomsten		1.194.780		1.093.500		1.294.750
25	Totaal Structurele overheidssubsidie		3.247.894		3.081.500		3.174.444
21	Ministerie van OCenW	2.824.649		2.675.000		2.760.128	
22	Prov. Gelderland en Overijssel	359.300		345.000		351.660	
23	Gemeente Arnhem	63.945		61.500		62.656	
26	Totaal incidentele subsidies		-		-		1.250
26	Gem. Arnhem bijdrage Jansbeek	-		-		1.250	
Totale Subsidies / Bijdragen			3.247.894		3.081.500		3.175.694
TOTALE BATEN			4.442.674		4.175.000		4.470.444

Vervolg 3.2 Exploitatierekening 2018

LASTEN		Resultaat 2018		Begroting 2018		Resultaat 2017	
1	Beheerlasten materieel		523.325		575.000		526.435
	Huisvestingskosten	286.554				282.062	
	Bureaunkosten	132.140				120.288	
	Algemene publiciteitskosten	66.677				82.200	
	Afschrijving	37.954				41.885	
2	Beheerlasten personeel		312.192		325.000		292.017
	Medewerkers in vaste dienst	310.804				292.017	
	Tijdelijke medewerkers/honoraria	1.388				-	
3	Beheerlasten totaal		835.517		900.000		818.452
4	Activiteitenlasten materieel		1.257.851		1.100.000		1.337.714
	Vorbereidingskosten	286.446				354.960	
	Uitvoeringskosten	337.145				366.379	
	Organisatiekosten	427.933				445.764	
	Specifieke publiciteitskosten	206.327				170.611	
5	Activiteitenlasten personeel		2.238.424		2.175.000		2.356.702
	Medewerkers in vaste dienst	1.231.497				1.069.419	
	Uitkering ZW	-45.952				-12.843	
	Tijdelijke medewerkers/honoraria	1.052.879				1.300.126	
6	Activiteitenlasten totaal		3.496.275		3.275.000		3.694.416
TOTALE LASTEN			4.331.792		4.175.000		4.512.868
7	SALDO UIT GEWONE BEDRIJFSVOERING		110.882		-		-42.424
8	Saldo rentebaten / -lasten		-2.792		-		-2.141
8	Saldo rentebaten / -lasten		-				-
EXPLOITATIERESULTAAT			108.090		-		-44.565

3.3 Grondslagen voor waardering en resultaatbepaling

Stelselwijzigingen

In 2018 hebben zich geen stelselwijzigingen voorgedaan.

Schattingswijzigingen

In 2018 hebben zich geen schattingswijzigingen voorgedaan.

Verbonden partijen

Als verbonden partij worden aangemerkt alle rechtspersonen waarover overheersende zeggenschap, gezamenlijke zeggenschap of invloed van betekenis kan worden uitgeoefend. Ook rechtspersonen die overwegende zeggenschap kunnen uitoefenen worden aangemerkt als verbonden partij. Ook de bestuursleden, andere sleutelfunctionarissen in de leiding van Toneelgroep Oostpool, en nauwe verwanten zijn verbonden partijen. Het bestuur heeft, naast de eerder genoemde partijen, ook Stichting Toneelhuis Arnhem als verbonden partij aangemerkt. Het bestuur van deze stichting bestaat uit drie leden van de Raad van Toezicht van Toneelgroep Oostpool. Toneelhuis Arnhem is de eigenaar van zowel Huis Oostpool, als van het eind 2014 in gebruik genomen repetitiegebouw, dat ook in Arnhem is gevestigd. Toneelgroep Oostpool betaalt een jaarlijkse huur aan Toneelhuis Arnhem voor het gebruik van deze faciliteiten. Transacties met verbonden partijen worden aangegaan tegen marktconforme prijzen en voorwaarden.

Schattingen

Voor de toepassing van de grondslagen en regels voor het opstellen van de jaarrekening, is het nodig dat het bestuur van Toneelgroep Oostpool zich over verschillende zaken een oordeel vormt en dat het bestuur schattingen maakt die essentieel kunnen zijn voor de in de jaarrekening opgenomen bedragen. Indien het voor het geven van het vereiste inzicht noodzakelijk is, is de aard van deze oordelen en schattingen, inclusief de bijbehorende veronderstellingen, opgenomen bij de toelichting op de betreffende posten.

Algemene grondslagen voor het opstellen van de jaarrekening

De jaarrekening over 2018 is opgesteld in overeenstemming met de Richtlijnen voor de Jaarverslaggeving, in het bijzonder Richtlijn 640 inzake de verslaggeving voor organisaties zonder winststreven, uitgegeven door de Raad voor de Jaarverslaggeving, voor zover deze niet afwijken van de aanwijzingen in het Handboek Verantwoording Subsidies Cultuurstellingen 2017-2020 van het ministerie van OCW en de bepalingen van en krachtens de WNT. De jaarrekening is opgesteld in Euro's. De waarderingsgrondslagen zijn gebaseerd op historische kosten en kostprijzen.

Continuïteit

De door het ministerie van OCW en andere overheden toegezegde subsidie over de jaren 2017 tot en met 2020, het incidentele karakter van enkele materiële uitgaven in 2018 en de verwachtingen ten aanzien van de exploitatie in de

nabije toekomst geven het bestuur voldoende vertrouwen in de toekomst. Voor wat de grondslagen voor de waardering van activa en passiva betreft, en voor de bepaling van het resultaat, is derhalve uitgegaan van de veronderstelling van continuïteit. Tenzij anders vermeld zijn activa en passiva opgenomen tegen de geamortiseerde kostprijs. De subsidie van OCW eindigt van rechtswege met ingang van 31 december 2020.

Materiële vaste activa

De materiële vaste activa worden gewaardeerd tegen verkrijgingsprijs onder aftrek van lineaire afschrijvingen gedurende de verwachte toekomstige gebruiksduur en bijzondere waardeverminderingen.

Onderhanden activiteiten

Uitgaven voor projectkosten voor nog niet verrichte prestaties worden opgenomen onder de onderhanden activiteiten. Alleen variabele voorbereidingslasten (inclusief werkzaamheden door derden) voor een activiteit die plaatsvindt in een op het verslagjaar volgend boekjaar worden geactiveerd.

Overige voorraden

De voorraden worden gewaardeerd op verkrijgingsprijs of lagere opbrengstwaarde. De opbrengstwaarde is de geschatte verkoopprijs onder aftrek van direct toerekenbare verkoopkosten. Bij de bepaling van de opbrengstwaarde wordt rekening gehouden met de incourantheid van de voorraden.

Liquide middelen

Liquide middelen bestaan uit kas, banktegoeden en deposito's met een looptijd korter dan twaalf maanden. Rekening-courantschulden bij banken zijn opgenomen onder schulden aan kredietinstellingen onder kortlopende schulden. Liquide middelen worden gewaardeerd tegen de nominale waarde.

Bestemmingsreserve

Onder de bestemmingsreserves wordt opgenomen het deel van het eigen vermogen dat is afgezonderd, omdat daaraan door het bestuur een beperktere bestemming is gegeven.

Bestemmingsfonds

Onder de bestemmingsfondsen wordt opgenomen het deel van het eigen vermogen dat is afgezonderd, omdat daaraan door derden een beperktere bestemming is gegeven. Bij een positief exploitatieresultaat vindt toerekening plaats aan het bestemmingsfonds. Voor die toerekening geldt het aandeel subsidie in de totale baten als uitgangspunt.

Grondslagen voor resultaatbepaling

De verantwoording van baten en lasten geschiedt in de periode waarin de activiteiten waarop ze betrekking hebben plaatsvinden. Van coproducties met andere gezelschappen

worden de inkomsten en uitgaven volledig onder hun categoriale rubrieken in de resultatenrekening verwerkt. Het aandeel van derden in deze inkomsten en uitgaven wordt separaat onder 4 Activiteitenlasten materieel 'Organisatiekosten' verantwoord als 'Vergoedingen coproductent'. De voor 31 december 2018 gemaakte externe voorbereidingskosten voor een productie/activiteit die voor het eerst in het nieuwe boekjaar wordt gespeeld, zijn geactiveerd als 'Onderhanden activiteiten'. Voorbereidingskosten van een over de balansdatum doorlopende productie zijn geactiveerd naar evenredigheid van het aantal uitvoeringen in het nieuwe boekjaar c.q. het aantal gerealiseerde uitvoeringen in het jaar waarop deze jaarrekening betrekking heeft.

Begroting

In de jaarrekening is de begroting van het huidige jaar vermeld, zoals opgenomen in het 'Activiteitenplan 2017-2020' en ingediend bij de diverse betrokken overheden.

Grondslagen kasstroomoverzicht

Het kasstroomoverzicht is opgesteld volgens de indirecte methode. De geldmiddelen in het kasstroomoverzicht opgenomen bestaan uit de liquide middelen.

3.4 WNT-verantwoording 2018

Per 1 januari 2013 is de Wet normering bezoldiging topfunctionarissen publieke en semipublieke sector (WNT) ingegaan. Deze verantwoording is opgesteld op basis van de volgende op Toneelgroep Oostpool toepassing zijnde regelgeving: het algemene WNT-maximum. Het bezoldigingsmaximum in 2018 voor Toneelgroep Oostpool is € 189.000. Het individuele WNT-maximum is berekend naar rato van de omvang (en voor topfunctionarissen tevens de duur) van het dienstverband, waarbij voor de berekening de omvang van het dienstverband nooit groter kan zijn dan 1,0 fte. Het individuele WNT-maximum voor de leden van [Raad van Toezicht / Raad van Commissarissen] bedraagt voor de voorzitter 15% en voor de overige leden 10% van het bezoldigingsmaximum, berekend naar rato van de duur van het dienstverband.

De beloning van de artistiek directeur, de zakelijk directeur en alle personeelsleden geschied volgens de CAO Theater. De beloningen blijven derhalve ruim onder de WNT norm.

De leden van de Raad van Toezicht doen hun werkzaamheden onbezoldigd.

3.5 Prestatieoverzicht 2018

	Begroting 2018			Resultaat 2018			Resultaat 2017		
	Aantal	Aantal bezoeken		Aantal	Aantal bezoeken		Aantal	Aantal bezoeken	
Producties									
Nieuwe eigen producties (incl. COA, Artez, Club Oostpool)	5			9	31.155		9	29.833	
Nieuwe coproducties	6			6	27.616		6	29.583	
Reprise eigen productie	1			3	2.877		4	3.464	
Reprise coproductie	0			1	4.334		2	702	
waarvan producties grote zaal		3			5	20.243		5	24.003
waarvan producties midden en kleine zaal		9			14	45.739		16	39.579
Totaal producties/bezoeken	12	51.000		19	65.982		21	63.582	
Uitvoeringen									
Reguliere voorstellingen in de standplaats	125	17.500		84	9.343		78	9.304	
Reguliere voorstellingen buiten standplaats	100	22.500		257	40.101		222	40.333	
waarvan in Gelderland, excl Arnhem					19	2.652		11	2.083
waarvan in Overijssel					21	2.577		20	2.412
Reguliere voorstellingen buitenland	0	0		0	0		0	0	
Totaal uitvoeringen/bezoeken	225	40.000		341	49.444		300	49.637	
Schoolvoorstellingen									
Schoolgebonden voorstellingen									
primair onderwijs	0	0		0	0		0	0	
Schoolgebonden voorstellingen									
voortgezet onderwijs	180	11.000		294	16.538		232	13.945	
Schoolgebonden voorstellingen overig	0	0		0	0		0	0	
waarvan in standplaats Arnhem		15	1.100		30	1.620		43	2.470
waarvan in Gelderland excl Arnhem		90	5.400		118	6.431		112	6.437
waarvan in Overijssel		75	4.500		129	6.090		48	2.877
Totaal schoolvoorstellingen/bezoeken	180	11.000		294	16.538		232	13.945	

	Begroting 2018			Resultaat 2018			Resultaat 2017		
Diverse activiteiten									
Schoolgebonden activiteiten	0	0		0	0		0	0	
Openbare activiteiten	50	1.500		118	3.520		106	5.085	
Totaal diverse activiteiten/bezoeken	50	1.500		118	3.520		106	5.085	
Totaal excl. gastvoorstellingen	455	52.500		753	69.502		638	68.667	
* gastvoorstellingen	10	1.000		14	810		18	2.020	
TOTAAL	465	53.500		767	70.312		656	70.687	
Totaal gratis bezoeken					4.978			5.982	
Totaal betaalde bezoeken (excl. gastvoorstellingen)					64.524			62.685	
Aantal scholen waarmee is samengewerkt					89			75	
Aantal bezoeken website toneelgroepoostpool.nl totaal					91.211			109.548	
Aantal unieke bezoekers website toneelgroepoostpool.nl					88.121			107.063	
Aantal bezoeken website allemaalensen.com totaal					19.295			-	
Aantal unieke bezoekers website allemaalensen.com					15.456			-	
Aantal volgers op Facebook					12.971			12.958	
Aantal volgers op Twitter					4.603			4.689	
Aantal volgers instagram					4.408			3.347	
Aantal volgers LinkedIn					388			288	
Aantal vrijwilligers					20			20	
Aantal (huis)vrienden					2.540			2.606	

Schoolvoorstellingen en jeugduitvoeringen: per voorstelling kunnen 2 schoolklassen aanwezig zijn, zijnde ruim 60 leerlingen. Het exacte aantal aanwezige jongeren wordt niet geteld. Het is per uitvoering op 60 gesteld.

